

Gemeente Oosterhout Lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot de politie

Een onderzoek naar effectief samenspel in Oosterhout

Eindrapportage

25 maart 2011

Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Toelichting op het onderzoek	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Onderzoeksopdracht	5
1.3	Verantwoording	6
1.4	Leeswijzer	7
2.	Landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid	8
2.1	De ontwikkeling van lokaal veiligheidsbeleid	8
2.2	Regierol gemeenten	8
2.3	Het wettelijk instrumentarium	9
2.4	De aansturing van de politie	10
2.5	Positie van de raad	11
2.6	Doelmatigheid en effectiviteit	13
3.	Lokaal veiligheidbeleid in Oosterhout	14
3.1	Beschrijving van het lokaal veiligheidbeleid	14
3.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	14
3.2.1	Wat willen we bereiken?	14
3.2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	15
3.2.3	Wat mag het kosten?	17
3.3	Informatievoorziening aan de raad	18
3.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	18
3.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	18
4.	Cameratoezicht	20
4.1	Cameratoezicht in Oosterhout	20
4.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	20
4.2.1	Wat willen we bereiken?	20
4.2.2	Wat gaan we er voor doen?	21
4.2.3	Wat mag het kosten?	22
4.3	Informatievoorziening aan de raad	23
4.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	23
4.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	23
5.	Politiebikers	24
5.1	Beschrijving van het beleid	24
5.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	24
5.2.1	Wat willen we bereiken?	24
5.2.2	Wat gaan we er voor doen?	25
5.2.3	Wat mag het kosten?	25
5.3	Informatievoorziening aan de raad	26
5.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	26
5.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	26
6.	Bestuurlijke strafbeschikking	27
6.1	Beschrijving bestuurlijke strafbeschikking	27
6.2	Sturen op doelmatigheid en effectiviteit	28
6.2.1	Wat willen we bereiken?	28

6.2.2	Wat gaan we hiervoor doen?	28
6.2.3	Wat mag het kosten?	29
6.3	Informatievoorziening aan de raad	29
6.3.1	Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?	29
6.3.2	Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?	29
7.	Conclusies	30
7.1.	Beantwoording centrale onderzoeksvraag	30
7.2	Lokaal Veiligheidsbeleid	30
7.2.1	Conclusies	30
7.1.2	Aanbevelingen	31
7.3	Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?	32
7.3.1	Conclusies	32
7.1.2	Aanbevelingen	32
7.4	Hoe is de informatievoorziening over doelmatigheid en effectiviteit?	32
7.4.1	Conclusies	32
7.4.2	Aanbevelingen	33
7.5	Regierol van de gemeente	34
7.5.1	Conclusies	34
7.5.2	Aanbevelingen	34
8.	Reactie College	35
9.	Nawoord	36

Bijlagen

Bijlage 1	Analysekader Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot politie
Bijlage 2	Begroting- en jaarcijfers
Bijlage 3	Documentenlijst
Bijlage 4	Literatuuroverzicht
Bijlage 5	Gesprekspartners
Bijlage 6	Relevante wetsartikelen

1. Toelichting op het onderzoek

1.1 Inleiding

Veiligheid staat al jarenlang in het centrum van de publieke en politieke aandacht. Gemeenten zijn de afgelopen twintig jaar een steeds belangrijkere rol gaan spelen in het veiligheidsbeleid. Een beleidsterrein dat heel breed is en waar vele spelers aan deelnemen. De gemeenten wordt meer en meer de regierol toebedeeld.

Lokaal veiligheidsbeleid is integraal en op de lokale situatie toegesneden. De raad stelt de kaders en formuleert de prioriteiten en doelen. De gemeente heeft een breed scala aan instrumenten ter beschikking om de beleidsdoelen te realiseren. Deels voert de gemeente die zelf uit, deels is zij daarvoor afhankelijk van partners. De politie is een belangrijke partner die voor een belangrijk deel van de uitvoering verantwoordelijk is.

De Rekenkamer West-Brabant heeft voor de gemeenten Roosendaal, Bergen op Zoom en Oosterhout onderzoek gedaan naar het lokaal veiligheidsbeleid en meer in het bijzonder de relatie met de politie bij de vaststelling en uitvoering van dit beleid.

1.2 Onderzoeksopdracht

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om doelmatigheid en effectiviteit van het lokaal veiligheidsbeleid als sturingsinstrument te toetsen voor zover het onderdelen betreft die de gemeente gezamenlijk met de politie oppakt of die door de politie worden uitgevoerd. Het onderzoek gaat over de (impliciete) verwachtingen die de gemeente heeft van de rol van de politie. De mate waarin deze al dan niet zijn ingelost en beïnvloedingsmogelijkheden die de gemeente en de raad hebben, vloeit daar logisch uit voort.

In het onderzoek wordt naast het integraal veiligheidsbeleid per gemeente ingezoomd op door de gemeente zelf aangedragen *casestudies*, waarbij de vraag steeds is hoe gestuurd is op de effectiviteit en doelmatigheid en op welke wijze de politie hieraan heeft bijgedragen. Voor Bergen op Zoom en Roosendaal zijn de onderwerpen Courage, de beëindiging van het gedoogbeleid, cameratoezicht en de bestuurlijke strafbeschikking geselecteerd. Voor Oosterhout wordt gekeken naar cameratoezicht, politiebikers en de bestuurlijke strafbeschikking.

Onderzoeksvraag en analysekader

De centrale vraag van het onderzoek luidt daarmee als volgt:

Hoe doelmatig en effectief is de aansturing op de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid? Waarbij ingezoomd zal worden op die onderdelen van het veiligheidsbeleid waarvan de uitvoering vooral in handen is van de politie.

Om deze vraag te beantwoorden is een analysekader opgesteld (bijlage 1). Met behulp van dit kader werken we de hoofdvraag uit in een groot aantal subvragen. Het analysekader omvat de volgende drie thema's.

Lokaal veiligheidsbeleid

Dit thema gaat in op de inhoudelijke context: het veiligheidsbeleid. Is het wettelijk kader bekend en wordt het volledig benut? Wordt de regierol door de gemeente opgepakt en adequaat ingevuld? Worden flankerende instrumenten ingezet? Welke rol speelt de politieregio in het veiligheidsbeleid? Worden de resultaten van het beleid gemonitord? Wordt het beleid periodiek op doelmatigheid en doeltreffendheid beoordeeld?

Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?

Dit blok omvat het zwaartepunt van het onderzoek: welke doelen heeft de gemeente zich gesteld? Welke beleidsinstrumenten en middelen worden daartoe in samenwerking met de politie ingezet? En heeft de gemeente zicht op de resultaten?

Aan de orde zijn daarom de bekende drie w-vragen: *Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En Wat mag het kosten?* Deze vragen worden beantwoord ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid in algemene zin en ten aanzien van de specifieke casestudies die door de gemeenten worden aangedragen.

Hoe is de informatievoorziening over doelmatigheid en effectiviteit?

De informatie aan de raad moet van dien aard zijn dat de raad in staat wordt gesteld kaders te stellen, te controleren en deze zo nodig bij te stellen. Het gaat dan niet alleen om de volledigheid van de informatie, maar ook om de begrijpelijkheid (zowel inhoudelijk als procesmatig), de frequentie, de tijdigheid, de transparantie. Het is van belang dat duidelijk is welk doel de informatie dient. Dient het ter vaststelling van beleid (kaders) of ter controle van het beleid? Wordt voldoende rekening gehouden met de afzonderlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden? De informatie moet voor een raadslid bovendien 'behapbaar' zijn. Zowel de informatievoorziening van het algemeen lokaal veiligheidsbeleid als van de aangedragen casestudies zal worden beoordeeld.

De beantwoording van de w-vragen en de beoordeling van de beschikbare informatie geeft ook inzicht in de manier waarop de raad invulling geeft, respectievelijk kan geven aan de kaderstellende en de controlerende rol.

1.3 Verantwoording

Voor het onderzoek is de onderstaande onderzoeksmethode gehanteerd:

Analysekader

Het in paragraaf 1.2 genoemde analysekader vormt de leidraad voor het onderzoek. De interviews zijn afgenomen aan de hand van het kader en ook de voorliggende Nota van Bevindingen volgt de opbouw en inhoud van het analysekader. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het analysekader door de onderzoekers niet gebruikt is als 'checklist'. Dat wil zeggen dat alle thema's en vragen eruit aan bod zijn gekomen, maar dat vooral een kwalitatieve uitleg op alle onderwerpen wordt gegeven in de Nota van Bevindingen.

Documentstudie

De voor dit onderzoek relevante documenten zijn bestudeerd, zoals relevante wetgeving, beleidsstukken van de gemeenten, regionale beleidsstukken, verslagen van raadsvergaderingen en andere relevante documenten (een overzicht van de geraadpleegde gemeentelijke documenten is opgenomen in Bijlage 2 en in Bijlage 3 treft u een overzicht van de gebruikte literatuur). De bevindingen uit de documentstudie zijn volgens het analysekader verwerkt in de voorliggende Nota van bevindingen.

Interviews

Om in te kunnen zoomen op het lokale veiligheidsbeleid en te onderzoeken hoe de raad haar kaderstellende en controlerende rol vervult zijn diverse interviews afgenomen met betrokkenen (een overzicht van de gesprekspartners is opgenomen in Bijlage 4). Van elk interview is een beknopt gespreksverslag opgesteld dat aan de gesprekspartners ter verbetering en goedkeuring is voorgelegd. De bevindingen uit de interviews zijn volgens het analysekader verwerkt in de Nota van bevindingen

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid geschetst. Ingegaan wordt op de totstandkoming van lokaal veiligheidsbeleid, de regierol van gemeenten en het wettelijk instrumentarium dat van toepassing is. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Oosterhout. Vervolgens wordt in de hoofdstukken vier, vijf en zes ingezoomd op de drie geselecteerde cases, te weten cameratoezicht, politiebikers en de bestuurlijke strafbeschikking.

In hoofdstuk zeven worden de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek gepresenteerd. Aansluitend daarop is in hoofdstuk acht de reactie van het College opgenomen, en in hoofdstuk negen het Nawoord van de Rekenkamer.

2. Landelijke ontwikkelingen in het lokaal veiligheidsbeleid

2.1 De ontwikkeling van lokaal veiligheidsbeleid

De afgelopen 25 jaar heeft het lokaal veiligheidsbeleid zich ontwikkeld tot een brede en samenhangende aanpak waar veel spelers bij betrokken zijn. Meer en meer is de gemeente een prominentere rol gaan spelen. Van een bijrol in een hoofdzakelijk strafrechtelijk georiënteerde aanpak, speelt de gemeente vandaag de dag een hoofdrol in het integraal veiligheidsbeleid. De gemeente wordt door de anderen steeds vaker gezien als *dé regisseur* van het veiligheidsbeleid. Veiligheid is binnen veel gemeenten een steeds belangrijker plaats gaan innemen.

Veiligheidsbeleid is *integraal*. Dat betekent op de eerste plaats dat het niet van één overheidsdienst is, maar dat er een veelheid van partners bij betrokken is (publieke en private organisatie en burgers). Het betekent ook dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de verschillende instrumenten waarover deze partners beschikken. Naast strafrecht wordt ook het bestuursrecht, het fiscaal recht en het privaatrecht ingezet. Ook niet juridische instrumenten spelen een belangrijke rol, zoals het schoonhouden van de woonomgeving, goede verlichting, de buurtconciërge, de buurtvaders etc. De praktijk van het integraal veiligheidsbeleid van de laatste jaren is probleemgericht. Het laat zien dat in toenemende mate oplossingen voor problemen worden gevonden in een multidisciplinaire aanpak. Integraal betekent ook dat er niet alleen aandacht is voor repressie, maar voor de gehele veiligheidsketen: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

Het rijk heeft de ontwikkeling van het veiligheidsbeleid uitdrukkelijk willen stimuleren. In 1996 verscheen de eerste nota Integraal Veiligheidsbeleid, gevolgd door het Integraal Veiligheidsplan in 1999, het Veiligheidsprogramma in 2002 en het nu aflopende programma Veiligheid begint bij Voorkomen (2007). Voor gemeenten is het Kernbeleid Veiligheidsbeleid opgesteld (dat maar liefst 24 beleidsthema's bevat) en zijn verscheidene handreikingen opgesteld (zie met name: www.hetccv.nl)

2.2 Regierol gemeenten

Veiligheidsbeleid is niet meer exclusief de taak van gespecialiseerde instanties als de politie en het Openbaar Ministerie, maar steeds meer verweven met tal van terreinen waarbij een groot aantal spelers is betrokken. Het gaat daarbij om uiteenlopende partijen, als gemeentelijke diensten, politie, Openbaar Ministerie, Bureau Halt, reclassering, welzijnswerk, jongerenwerk, bureau jeugdzorg, centra voor jeugd en gezien, GGD, (geestelijke) gezondheidsinstellingen, onderwijs, woningcorporaties, horeca, bedrijfsleven, bewoners etc. Dat vraagt om afstemming en sturing. Dat vraagt om regie. Inmiddels lijkt algemeen aanvaard dat de gemeente de regierol toekomt bij de vormgeving en uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. De invulling van die rol geschiedt met wisselend succes.

Over regie zijn vele studies geschreven (zie ook bijlage 3, literatuuroverzicht). Er zijn verschillende definities van en tal van aandachtspunten en kritische succesfactoren voor een goede regievoering van het veiligheidsbeleid.

Regie is vooral *zaken gedaan krijgen*. Regie gaat over coördineren en verbinden. Over het samenbrengen van partijen, hun doelen en hun handelingen. Sommigen spreken over 'de kunst van het verleiden'. Regie is niet 'de baas spelen', maar houdt soms wel in dat knopen moeten worden doorgemaakt en impasses moeten worden doorbroken.

Regie van het lokaal veiligheidsbeleid wordt door gemeenten op verschillende manieren ingevuld: van heel uitvoerend tot visionair, van allesomvattend tot faciliterend. Een aantal cruciale kenmerken van regie op het veiligheidsbeleid komen in de meest van deze studies terug. De regisseur moet:

- kunnen rekenen op *bestuurlijk commitment*;
- werken vanuit een gezamenlijk gedragen *visie* (prioriteitstelling);
- overzicht hebben (analyse) en houden (monitoring) en dus beschikken over een goede *informatiepositie*;
- werken op basis van *heldere afspraken* met respect voor elkaars taken en bevoegdheden;
- zorgen voor *regelmatig overleg*;
- toezien op de daadwerkelijk *uitvoering* van gemaakte afspraken en partijen daarop aanspreken.

2.3 Het wettelijk instrumentarium

Het lokaal veiligheidsbeleid is geen wettelijke taak en de regievoering hierop door de gemeente geschiedt niet op basis van een hiërarchische sturingsrelatie. Formeel is dat ook niet nodig. Toch is op dit moment een *wetsvoorstel* in voorbereiding dat de wettelijke basis regelt voor de gemeentelijke regierol op het terrein van de lokale veiligheid. Enerzijds door de gemeenteraad te verplichten om eens in de vier jaar een integraal veiligheidsplan op te stellen en anderzijds wordt een zorgplicht voor de burgemeester ingevoerd. De burgemeester dient toe te zien op de uitvoering van het veiligheidsplan. Dit wetsvoorstel wordt gezien als een versteviging van de huidige regierol.

Het wettelijk kader van waaruit de gemeenten nu handelen bestaat uit de Gemeentewet, de politiewet en een aantal bijzondere wetten (bijlage 5: overzicht relevante wettelijke bepalingen).

De *Gemeentewet* geeft op de eerste plaats de raad de bevoegdheid verordeningen te maken die hij nodig acht en noemt ook een specifiek aantal onderwerpen op het gebied van veiligheid. De gemeentewet geeft de burgemeester als bestuursorgaan een aantal bevoegdheden op het terrein van de openbare orde en veiligheid (veiligheidsrisicogebieden, prostitutie, cameratoezicht, bestuurlijke ophouding). De burgemeester is hierover verantwoording verschuldigd aan de raad.

In de *Politiewet 1993* staat dat de burgemeester het bevoegd gezag is als het gaat over de handhaving van de openbare orde door de politie en staan een aantal bevoegdheden van de burgemeester en de gemeenteraad.

Onderdelen van het lokaal veiligheidsbeleid vinden hun wettelijke grondslag in *bijzondere wetten*, zoals de Drank- en horecawet, de Wet openbare manifestaties, de Opiumwet, de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, de wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, Wet tijdelijk huisverbod etc.

Er zijn op dit moment nog een aantal wetsvoorstellen in behandeling die betrekking hebben op de zogenaamde *doorzettingsmacht* van de burgemeester. Op 1 september

2010 is de Wet Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast, bekend onder de naam 'Voetbalwet' (kamerstukken 31 467) inwerking getreden. Deze wet voorziet in bevoegdheden voor de burgemeester, zoals het gebiedsverbod, de meldingsplicht of het groepsverbod voor ernstig overlastgevend. Op het terrein van de kindbescherming speelt de doorzettingsmacht in de jeugdzorg (kamerstukken 31 977) en gedwongen opvoedingsondersteuning (kamerstukken 28 684) en uithuisplaatsing overlastgevende gezinnen.

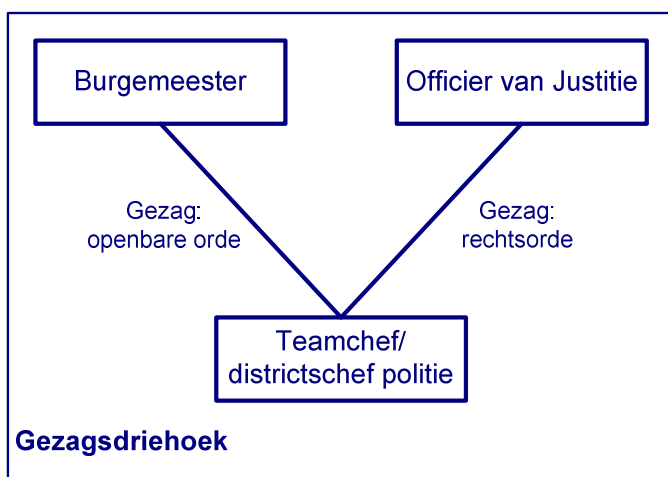
2.4 De aansturing van de politie

Onderscheid gezag en beheer

De Politiewet 1993 maakt een onderscheid tussen beheer en gezag. *Beheer* is "de zorg voor de organisatie en instandhouding van het politieapparaat en de bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen opdat het politiekorps zo doeltreffend mogelijk functioneert" (Tweede Kamer, 22562, nr. 10, p. 11). Beheer gaat dus over de organisatorische aspecten: de huisvesting, het personeel, de auto's etc. Het beheer is in handen van de korpsbeheerder en het regionaal college.

De Nederlandse politie bestaat uit 25 regio's en een landelijk korps. Het bestuur van de politieregio wordt gevormd door het regionaal college (artikel 22 Politiewet 1993) waarin alle burgemeesters van de regio zitten en de hoofdofficier. De korpsbeheerder, meestal de burgemeester van de grootste gemeente, voert het beheer (artikel 24 Politiewet 1993). De dagelijkse leiding berust bij de korpschef.

Gezag is de beslisbevoegdheid over een daadwerkelijke inzet van politie. Gezag gaat dus over de feitelijke werkzaamheden van de politie. De burgemeester heeft het gezag over de handhaving van de openbare orde (artikel 12 Politiewet 1993), de officier van justitie over de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (artikel 13 Politiewet 1993).

Figuur 1. Schematische weergave gezagsdriehoek

Driehoeksoverleg

De politie heeft dus twee 'bazen'. Twee verschillende soorten bevoegd gezag: de burgemeester voor de openbare orde en de officier van justitie voor de rechtsorde. Om tot een goede afstemming van deze beide gezagsclaims te komen is het van belang dat zij geregeld samen met de politie overleg hebben: het driehoeksoverleg (artikel 14 Politiewet 1993). Dit overleg is van belang om afspraken te maken over het beleid en over de concrete capaciteit en sturing van de politie.

De wet laat veel ruimte om dit driehoeksoverleg lokaal invulling te geven. In de praktijk is in kleine gemeenten vaak geen sprake van een overleg op lokaal niveau, maar op districtsniveau.

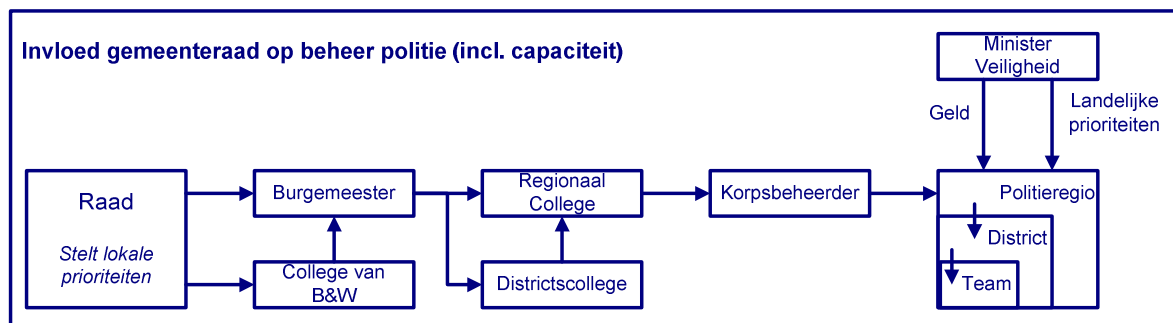
Op regionaal niveau bestaat ook een driehoeksoverleg (artikel 27 Politiewet 1993). Oorspronkelijk was dit vooral gericht op het beheer, maar dient zich na de wetwijziging ook te richten op de uitvoering van het beleidsplan en op het behalen van de landelijk bepaalde regionale doelstellingen (prestatieafspraken). Aangezien bovendien steeds meer beheertaken nationaal worden ingevuld, krijgt de regionale driehoek steeds meer het karakter van een regionale beleidsdriehoek.

In het regeerakkoord van het nieuwe kabinet Rutte-Verhagen zijn afspraken gemaakt over het politiebestedel. Niet alleen is sprake van een nieuw ministerie dat verantwoordelijk is voor de politie (minister van Veiligheid en Justitie), ook is sprake van de invoering van nationale politie en opschaling naar in totaal 10 regiokorpsen.

2.5 Positie van de raad

Wat is nu de positie en rol van de raad bij in het veiligheidsbeleid en meer in het bijzonder de uitvoering van dit beleid door de politie?

Veel raadsleden ervaren een gebrek aan invloed op de politie. In de literatuur zeggen Muller en Poelert (*Politie*, 1999) daar het volgende over: "De invloed van de gemeenteraden op het politiebeleid is beperkt tot zeer beperkt. Voor zover de gemeenteraad invloed wil uitoefenen, kan dat alleen via de burgemeester en met diens instemming". Wel kan de raad, zo geven zij aan, invloed uitoefenen via het instrument van de plaatselijke verordeningen. Dat citaat stamt uit 1999 en is in juridische zin ook nog steeds correct, maar de ontwikkelingen op het gebied van het bredere lokaal veiligheidsbeleid en de sindsdien toegenomen bevoegdheden van de burgemeester, maken dat de gemeenteraad anno 2010 een belangrijker rol heeft gekregen. Geen direct sturende rol, maar wel een indirecte sturende rol als het gaat om het lokaal veiligheidsbeleid. Volgens Tops (*Sleuren of sturen*, 2010) dient versterking van die rol "eerder gezocht te worden in de relatie tussen de gemeenteraad en de burgemeester, dan in de relatie met de politie".

Figuur 2. Invloed van gemeenteraad op het beheer van de politie (inclusief capaciteit)

Kaderstellend

De raad stelt het – meestal meerjarige – *lokaal veiligheidsbeleidplan* vast en in veel gemeenten wordt dat ook vertaald naar een jaarplan dat eveneens door de raad wordt vastgesteld en waarover jaarlijks aan de raad verslag wordt gedaan. Vaak worden door raad ook op deelgebieden beleidsplannen vastgesteld (horecabeleid, prostitutiebeleid, coffeeshopbeleid etc.).

Daarnaast stelt de raad ook *flankerend beleid* vast en stelt hier de *middelen* voor beschikbaar (bijvoorbeeld handhavingsbeleid en de inzet van gemeentelijk toezichthouders).

De raad heeft, zo is hiervoor al aangegeven, de exclusieve bevoegdheid plaatselijke *verordeningen* vast te stellen.

De raad heeft ook op basis van de Politiewet 1993 een kaderstellende bevoegdheid. Artikel 28 schrijft namelijk voor voorafgaand aan het *regionaal beleidsplan* dat de korpsbeheerder in overeenstemming met de hoofdofficier eens in de vier jaar opstelt, de gemeenteraden worden gehoord over de lokale prioriteiten in hun gemeente. Dit zogenaamde inbrengrecht geldt niet voor beheerskwesties (organisatie, formatie, begroting en jaarrekening).

Controlerend

In artikel 180 van de Gemeentewet staat dat de burgemeester verantwoording aflegt over zijn gevoerde beleid in het kader van de openbare orde en veiligheid. Dat omvat, zoals uit de Politiewet 1993 blijkt, ook zijn rol in het regionaal college. Ook over de specifieke bevoegdheden zoals hiervoor genoemd in de bijzondere wetten dient de burgemeester verantwoording af te leggen.

De vergaderingen van het regionaal college zijn openbaar en de besluiten en verslagen worden ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeenteraad heeft zelfs een soort 'noodrem' bevoegdheid: als de raad van oordeel is dat het regionaal college een besluit heeft genomen dat op onaanvaardbare wijze afbreuk doet aan het belang van een goede vervulling van de politietaak in zijn gemeente, kan de gemeenteraad tegen dat besluit *administratief beroep* instellen bij de commissaris van de Koning (artikel 34 Politiewet 1993).

Praktijk

Uit verschillende publicaties blijkt dat in veel gemeenten een gebrek aan invloed op de politie wordt ervaren. Tops (*Sleuren of sturen*, 2010) geeft aan – overigens zonder direct naar Oosterhout te verwijzen – dat de hedendaagse praktijk ook de andere kant laat zien: “de politie geeft aan veel ‘sleurwerk’ richting te raad te verrichten, maar dat het de raad is die door onvoldoende deskundigheid en desinteresse wordt gehinderd en bepaald niet door wettelijke beperkingen”.

2.6 Doelmatigheid en effectiviteit

De politie wordt betaald door het Rijk. De politieregio’s zijn eigen rechtspersoonlijkheden en zij werken aan landelijke prioriteiten (de prestatiecontracten met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en staan onder gezag van zowel de Officier van Justitie als de Burgemeester. In dit hoofdstuk is een toelichting gegeven op het wettelijk instrumentarium. De marges waarbinnen de gemeenten hun invloed uit kunnen oefenen zijn smal, maar wel essentieel.

Gemeenten zijn – zoals in dit hoofdstuk is beschreven – de laatste decennia meer en meer in regie gekomen als het gaat om het lokaal veiligheidsbeleid. Die regie heeft betrekking op tal van partners in het veiligheidsveld. In het kader van dit onderzoek wordt gekeken naar de politie. Nog altijd de belangrijkste en meest zichtbare partij in het veiligheidsbeleid. Hoe wordt die regierol ingevuld in Oosterhout? Welke (sturings)instrumenten worden wel en niet gebruikt? En heeft de regie ook betrekking op de *doelmatigheid* en *effectiviteit* van het beleid?

Anders dan op veel andere beleidsterreinen is de inzet van financiële middelen is niet het meest gebruikte instrumentarium. De politie wordt namelijk rechtstreeks door het rijk betaald en aanvullende politiezorg is in beginsel niet te koop.

Regievoering vindt derhalve plaats met behulp van een mix van andere dan financiële instrumenten: beleid, overleg, gezamenlijke prioriteitstelling, (prestatie)afspraken, maar ook overtuiging en het in de dagelijkse praktijk bestaande werkcontact tussen medewerkers van de gemeente en de politie.

Deze instrumenten kunnen evenzeer bijdragen aan de bevordering van de doelmatigheid en effectiviteit van het beleid. In de beschrijving van het integraal veiligheidsbeleid en de specifieke cases wordt gekeken in hoeverre dit ook in de onderzochte gemeente het geval is.

3. Lokaal veiligheidbeleid in Oosterhout

3.1 Beschrijving van het lokaal veiligheidbeleid

Reeds in 1998 werkte de gemeente Oosterhout aan een interne bundeling van de activiteiten op het gebied van veiligheid. Vanaf 2000 werden ook de externe partners betrokken bij het planningsproces. Het Integrale Veiligheidsplan 2006-2009 was het eerste veiligheidplan dat volledig integraal was ingericht. Dit werd op 16 mei 2006 door gemeente opiniërend behandeld.¹

De volgende editie van het Integrale Veiligheidsplan loopt van 2011 tot 2014. Voor 2010 is geen veiligheidsplan opgesteld. Doordat de actuele ontwikkelingen rondom ondermeer Buurthuis 'de Bunthoef' om veel ambtelijke capaciteit vroegen, besloot de burgemeester het nieuwe integrale veiligheidplan in te laten gaan vanaf 2011. Tegelijkertijd werd ook de planningcyclus aangepast; in plaats van te wachten op alle data uit het voorgaande jaar, worden nu al in oktober 2010 van alle trends geïnventariseerd ten behoeve het nieuwe plan. Hierdoor kan het nieuwe Integrale Veiligheidsplan ingaan op 1 januari 2011. In Oosterhout stelt de raad de kaders vast van het veiligheidsbeleid (*Wat gaan we doen?*) en stelt het college de uitvoeringsplannen vast (*Hoe gaan we het doen*), met toetsing van het gevoerde beleid en de effecten daarvan achteraf door de raad.

3.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

3.2.1 Wat willen we bereiken?

Het Integrale Veiligheidsplan 2006-2009 is vastgesteld door de raad op 8 januari 2007 en sluit aan op de bredere profilering van 'Oosterhout familiestad'. De ambities van het Integrale Veiligheidsplan worden samengevat onder het motto 'schoon, heel en veilig'. De overheid pakt een duidelijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid, maar er wordt verwacht dat ook de burger een eigen verantwoordelijkheid neemt.

De algehele doelstelling van het Integrale Veiligheidsplan is: "*Veiligheidsrisico's in samenhang en samenwerking met alle betrokken partijen(en zo veel als mogelijk vooral met de burgers zelf) tot een aanvaardbaar niveau (terug) brengen of houden, met de nadruk op preventie c.q. het wegnemen van de oorzaken op een zo lokaal mogelijk niveau.*"² Hierbij wordt ten doel gesteld om het aantal aangiftes bij de politie met 10% te verminderen ten opzichte van het jaargemiddelde van de periode 2002-2005.³

Het meerjarenplan is onderverdeeld in vijf thema's, waaronder verschillende doelstellingen gegroepeerd worden.⁴ In relatie tot dit onderzoek zijn de volgende twee thema's met bijbehorende doelstellingen van belang:

- Thema 1: Veilige woon- en leefomgeving
 - Veiligheid en leefbaarheid van het centrum en uitgaansleven
 - Bestrijden woninginbraken
 - Leefbaarheid in buurten

¹ Gemeente Oosterhout, *Samenvatting beleidskader integrale veiligheid*, 8 januari 2007.

² Gemeente Oosterhout, *Meerjarenplan leefbaarheid en veiligheid*, 27 maart 2006.

³ Gemeente Oosterhout, *Samenvatting beleidskader integrale veiligheid*, 8 januari 2007.

⁴ Gemeente Oosterhout, *Meerjarenplan leefbaarheid en veiligheid*, 27 maart 2006.

- Terugdringen (zeden)geweld en overvallen
- Beperken overlast kleine criminaliteit
- Thema 2: Jeugd en veiligheid
 - Brede aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit
 - Terugdringen drugsgebruik en –handel

Binnen het Integraal Veiligheidsplan worden de speerpunten gevormd door de veiligheid in het centrumgebied en de jeugdproblematiek.⁵ De politie richt zich in de trits 'schoon, heel en veilig' vooral op 'heel' en 'veilig'. Op deze punten wordt dan ook ingezet op een intensieve samenwerking tussen gemeente en politie. Op het gebied van 'schoon' - met de daarbij behorende grote burgerwensen als hondenpoep, parkeerproblemen, enzovoorts - ligt de grote verantwoordelijkheid bij de gemeente. De beleidsinstrumenten die de gemeente zelf inzet zijn vooral: toezicht en handhaving (camera's en toezichthouders), beheer openbare ruimte (schoon en heel) en het preventief jeugd beleid.

De raad heeft het college verzocht tijdens de opiniërende behandeling van het veiligheidsplan 2006-2009 de geformuleerde beleidsvoornemens uit te werken in meetbare doelen en controleerbare maatregelen. De Raad heeft enige tijd daarna de kaders van het integrale veiligheidsbeleid vervolgens vastgesteld en het hieraan verbonden eerste jaarlijkse Uitwerkingsplan Veiligheid (2007) voor kennisgeving aangenomen. Hierin werden voor het eerst kwantitatieve streefwaarden opgenomen ten aanzien van objectieve veiligheid (politiecijfers) en subjectieve veiligheid (burgerij-enquête) en voor de afzonderlijke onderdelen meetbare targets opgenomen. Hierbij werd de moeilijkheid ervaren dat niet voorspelbaar is welke invloed landelijke en zelfs internationale ontwikkelingen hebben op lokaal veiligheidsbeleid.

3.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen

De gemeente probeert alle veiligheidsthema's zo integraal mogelijk te werken en daarbij met de relevante partners gezamenlijke maatregelen te nemen. Bij de vaststelling van de beleidskaders voor het veiligheidplan wordt hierbij ingezet op de volgende activiteiten (alleen de voor dit onderzoek relevante onderwerpen worden benoemd):⁶

- Thema 1: Veilige woon- en leefomgeving
 - Binnenstad: intensieve samenwerking met alle partners rond veiligheid binnenstad, onderzoeken mogelijkheden cameratoezicht, vervolmaking afsluiting binnenstad voor hulpdiensten, sterkere en bredere handhaving
 - Woninginbraken: steunen buutpreventieprojecten, ondersteunen Politiekeurmerk veilig wonen, zogen voor goede openbare verlichting
 - Buurtbeheer: betrekken van buurtbewoner bij preventieprojecten, ondersteunen bemiddeling
 - Terugdringen (zeden)geweld: samenwerken in regionaal adviespunt, werken aan sluitende aanpak
 - Kleine criminaliteit: versterking van handhaving, samenwerken met winkeliers
 - Drugsbeleid: handhaving nulbeleid coffeshops, preventie richting jeugd, stringent beleid hennepkwekerijen in huurwoningen, krachtig preventief en repressief optreden politie

⁵ Gemeente Oosterhout, *Samenvatting beleidskader integrale veiligheid*, 8 januari 2007.

⁶ Gemeente Oosterhout, *Samenvatting beleidskader integrale veiligheid*, 8 januari 2007.

- Thema 2: Jeugd en veiligheid
 - Jeugdoverlast – en criminaliteit: werken aan een brede integrale benadering met zoveel mogelijk handhaving en zorgpartners, kiezen voor persoonsgebonden aanpak waar mogelijk, deelnemen aan projecten “Veilige school” en “Wie zie jij liever?”

In het Integrale veiligheidsplan zijn deze maatregelen verder niet gekwantificeerd. Dit wordt doorgaans wel in de uitvoeringsplannen gedaan. Er werden geen afspraken gemaakt over het aanspreken van de betrokken partner wanneer een maatregel niet wordt uitgevoerd.

Organisatie

De organisatie rondom het Integrale Veiligheidsplan gaat ervan uit dat zowel de ‘harde’ kant van veiligheid (handhaving, politie en Justitie) als het ‘zachte’ vangnet (scholen, werktrajecten, woningbouwcorporaties) goed geregeld moeten worden. Dit wordt ingevuld door verschillende overlegorganen, zoals bijvoorbeeld het horecaoverleg voor het centrum over contact met buurtbewoners.

De respondenten stellen wel dat veiligheidbeleid altijd gedictieerd zal worden door de actuele ontwikkelingen. Het integrale veiligheidplan heeft in deze visie vooral een voorbereidende functie, doordat alle partijen nadenken over wat er zou kunnen gebeuren. Wanneer een calamiteit zich dan aandient, is het makkelijker om vanuit deze gedeelde visie tot een effectieve samenwerking te komen.

Het wettelijk kader van het integrale veiligheidbeleid werd niet uiteengezet bij de goedkeuring van het plan. Wel worden ze aangehaald wanneer specifieke onderdelen, zoals bijvoorbeeld het cameratoezicht, worden ingevoerd.

De gemeente heeft de regie genomen voor het integrale veiligheidbeleid. Er is duidelijkheid over wie wanneer moet meepraten en wat er met de afspraken moet gebeuren. De gemeente treedt hierbij proactief op. Gemeente, OM en politie communiceren frequent met elkaar en spreken hierbij dezelfde taal. Veel initiatieven of suggesties komen nog wel bij de politie of het OM vandaan, zoals het bikerteam of de bestuurlijke strafbeschikking, maar de gemeente voert zowel ambtelijk als bestuurlijk vervolgens de regie op de besluitvorming.

De burgemeester heeft bij zijn aantreden in begin 2009 sterk ingezet op openbare orde en veiligheid. De beleidsafdeling veiligheid is losgemaakt van de milieu- en vergunningstaken van de gemeente en wordt inhoudelijk direct aangestuurd door de burgemeester.

Alle gesproken partijen zijn positief over de samenwerking in de driehoek. De drie partijen komen elke maand bijeen. De politie levert hierbij cijfers aan vanuit haar eigen datasystemen. De burgemeester en de teamchef van de politie zijn ongeveer tegelijkertijd in hun huidige functie begonnen. Dit gaf de lokale driehoek de gelegenheid om een gezamenlijke start te maken en alle drie de partijen spreken in de interviews van een goede samenwerking.

Effecten⁷

In het tussentijdse verslag van 2009 worden de voorlopige resultaten gerapporteerd ten opzichte van het doel alle aangiften bij de politie met 10% terug te dringen. Er was bijvoorbeeld bij voertuigcriminaliteit een daling van 13%, een afname van de illegale handel met 23% en het terugdringen van voertuigdiefstal met 11%. Aan de andere kant was er een stijging van het aantal woninginbraken met 8%, (brom)fietsdiefstallen van 19% en winkeldiefstallen met 17%.⁸

In de opeenvolgende jaarverslagen van 2006 tot 2009 worden verschillende cijfers op het gebied van veiligheid in kaart gebracht. In 2006 gaven de burgers een 7,4 voor hun algemene gevoel van veiligheid, in 2009 was dit een 7,2. In 2006 zei 11,6% van de ondervraagden bepaalde delen van de gemeente te mijden omdat deze als onveilig werden ervaren, in 2009 was 5,9%.⁹

De gezamenlijke aanpak is volgens alle respondenten vooral effectief geweest ten tijde van de crisis rond Buurthuis 'de Bunthoef'. Door een eendrachtig optreden tussen politie, gemeente en het OM werd de onrust uiteindelijk bezworen. Hierbij lukte het volgens de respondenten ook om de steun van de lokale gemeenschap te verwerven.

Het succes van de samenwerking binnen de driehoek ligt volgens de deelnemers vooral in het feit dat de samenwerking verder gaat dan de formele vereisten. Een respondent stelt dat je 'niet slechts op basis van je bevoegdheden tot veiligheid komt'. Integrale veiligheid ontstaat volgens de betrokkenen door verder te denken dan het eigen mandaat en een echte gemeenschappelijke inzet van mensen en middelen te bewerkstelligen.

3.2.3 Wat mag het kosten?

Alle initiatieven op het gebied van veiligheid worden voorzien vanuit de totale gemeentelijke programmabegroting.¹⁰ In de jaarrekening die wordt voorgelegd aan de raad worden geen verdere uitwerking gegeven over het feit hoe de verschillende maatregelen precies zijn gefinancierd. Verder zijn verschillende elementen zijdelings ingebracht bij het college; in het geval van de bikers, of bij het cameratoezicht, de raad.

Hierna is het globale overzicht van de uitgaven in de laatste vijf jaar opgenomen. Voor een meer gespecificeerd overzicht wordt verwezen naar bijlage 2 (jaarrekening- en begrotingscijfers).

	2006 realisatie	2007 realisatie	2008 realisatie	2009 realisatie	2010 begroot
Integrale veiligheid ¹¹	€ 326.297	€ 452.415	€ 690.192	€ 693.279	€ 3.461.274 ¹²

⁷ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

⁸ Gemeente Oosterhout, *Jaarverslag en jaarrekening 2009*, 2010, pag. 53-54.

⁹ Gemeente Oosterhout, *Jaarverslag en jaarrekening 2007*, 2008, pag. 52. Gemeente Oosterhout, *Jaarverslag en jaarrekening 2009*, 2010, pag. 40.

¹⁰ Gemeente Oosterhout, *Jaarverslag en jaarrekening 2007*, 2008, pag. 52. Gemeente Oosterhout, *Jaarverslag en jaarrekening 2009*, 2010, pag. 40. Gemeente Oosterhout, *Programmabegroting 2010*, 2009, pagina 39.

¹¹ Vergunningverlening en handhaving openbare orde vallen hier niet onder. Dit wordt apart begroot.

¹² In verband met de regionalisering van de brandweer zijn de kosten opgenomen in het beheersproduct integrale veiligheid en niet langer apart begroot.

De belangrijkste wijzigingen in de begrotingen de afgelopen jaren hebben betrekking op de bijdrage voor de veiligheidsregio en de opleidingen rampen bestrijding (2006 – 2007), de kapitaallasten voor het cameratoezicht (2008-2009) en de regionalisering van de brandweer (2009-2010).

3.3 Informatievoorziening aan de raad

3.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

De gemeenteraad wordt op verschillende momenten geïnformeerd over het veiligheidbeleid. Het ontwerp voor het Integraal Veiligheidsplan 2006-2009 werd eerst voorgelegd aan de gemeenteraad op een informatieavond. Hierna werd het in stemming gebracht. Tijdens de loopduur van het Integrale Veiligheidsplan werd er elk jaar bericht over de voortgang middels het jaarverslag en de jaarrekening.

Er zijn ook enkele informatiemomenten buiten de gewone beleidscyclus. De raad stelt vaak vragen over veiligheid. Mocht er aanleiding toe zijn dan organiseren de beleidsambtenaren een extra informatieavond bijvoorbeeld als er een groot evenement gepland wordt. De burgemeester nodigt de fractievoorzitters om de twee of drie maanden uit om hen in vertrouwen bij te praten over de laatste ontwikkelingen op het gebied van veiligheid. Daarnaast zoeken sommige raadsleden direct contact met beleidsmedewerkers om op informele wijze dieper op een onderwerp door te vragen.

Op regionaal niveau wordt elke vier jaar een politiebeleidsplan vastgesteld. Voor Midden en West Brabant is dit in maart 2008 gebeurd. Op deze regionale beleidsplannen van de politie is het inbrengrecht van de gemeenteraad van toepassing (zie paragraaf 2.5). Oosterhout heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid en verzocht om de streefwaarden scherper te definiëren, aandacht te besteden aan de samenwerking met alle partners op lokaal niveau en om aandacht te geven aan de zichtbaarheid van de wijkagent. Al deze punten zijn in het regionaal beleidsdocument herkenbaar verwerkt.¹³

De teamchef is daarom direct geïntroduceerd bij de gemeenteraad. De politie informeert de raad ook zelf zoveel mogelijk, maar wil het politieke spel daarbij wel aan de burgemeester laten. Om meer inzicht te bieden in de mogelijkheden van de driehoek heeft de Officier van Justitie een informatiemiddag georganiseerd voor de gemeenteraden in het district. Hierin werden de onderwerpen en het proces van de driehoek uitgelegd.

Omdat er voor dit onderzoek niet is gesproken met de raadsleden zelf, kan er geen oordeel gegeven worden over hoe toegankelijk of tijdig de informatie is voor de raadsleden.

3.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De gemeenteraad stelde het integrale veiligheidsplan vast en heeft vaak een rol in het verwezenlijken van de onderliggende maatregelen, zoals bij het invoeren van cameratoezicht. Volgens de verschillende respondenten ligt de toegevoegde waarde van de raad daarbij niet zozeer in het bijsturen van beleid op de korte termijn, als wel bij het garanderen van de randvoorwaarden voor goed veiligheidbeleid op de lange termijn.

¹³ Korpsnavigator, *Midden en West Brabant 2008-2011*, 31 maart 2008.

De respondenten zijn van mening dat de raad vooral actief wordt rondom incidenten. Hierdoor gaat de discussie vooral over operationele aspecten. Politie en het OM merken ook op dat de burgemeester nog geen duidelijke vragen meekrijgt vanuit de raad richting de lokale driehoek of het regionaal college. De respondenten stellen dat de burgemeester baat heeft bij een meedenkende raad omdat dit zijn positie versterkt in het regionaal college. Daarom vinden zij het belangrijk dat de raad zoveel mogelijk wordt meegenomen in de besluitvorming en vragen of adviezen formuleert voor het regionaal college.

Een punt wat wel structureel wordt aangekaart door de gemeenteraad, is de beperkte beschikbaarheid van de politiecapaciteit. Volgens de burgemeester is hierbij het fundamentele probleem dat de politie landelijk een terugtrekkende beweging maakt en meer aan de gemeente overlaat. De raad toont zich geregeld bezorgd over deze trend, maar uiteindelijk zal, zo geeft de burgemeester aan, de gemeente zelf maatregelen moeten nemen om de leemte op te vullen.

De respondenten stellen dat raad ziet dat de samenwerking met de politie steeds beter loopt. Hierdoor krijgen de driehoek en de operationele mensen meer ruimte om incidenten aan te pakken.

4. Cameratoezicht

4.1 Cameratoezicht in Oosterhout

Als onderdeel van het Integraal Veiligheidsplan 2006-2009 heeft de gemeente extra aandacht voor de situatie in de binnenstad en dan met name het uitgaansgebied rond de Klappeijstraat. Binnen het programma Centrum+ wordt in 2007 gewerkt aan een geïntegreerde aanpak, neergelegd in het convenant Veilig Uitgaan van horecaondernemers, politie, OM en gemeente. Het instellen van cameratoezicht wordt hierbij als sluitstuk gezien.¹⁴

De gemeenteraad heeft al eerder op 18 november 2005 een initiële verordening aangenomen voor het cameratoezicht. Hiermee kreeg het college de mogelijkheid om het cameratoezicht in de binnenstad toe te passen en worden enkele spelregels afgesproken omtrent gebruik en evaluatie.¹⁵ Het college maakt in 2008 dan ook gebruik van het gegeven ruimte. De gemeenteraad keurt op 25 januari 2008 de kredietvoorziening goed en de burgemeester wijst op 30 juni 2008 enkele openbare plaatsen aan waar de camera's zullen worden opgesteld.¹⁶ Op 30 november 2010 biedt het college de gemeenteraad een evaluatie aan van het cameratoezicht opgesteld door de firma Polyground.

4.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

4.2.1 Wat willen we bereiken?

Tijdens de kredietvoting op januari 2008 stel de raad de volgende doelstelling vast voor het cameratoezicht:

- Het gevoel van veiligheid in het uitgaansgebied verhogen;
- Het aantal geweldsdelicten in het gebied terugdringen
- De beelden verkrijgen als ondersteunend bewijsmateriaal bij het opsporingsonderzoek, en;
- Ondersteuning bieden aan surveillanten op straat tijdens de uitgaansuren op vrijdagen zaterdagavond en op enkele grotere evenementen, zodat de politie snel ter plekke kan zijn.¹⁷

De evaluatie werd drie jaar na introductie van het cameratoezicht uitgevoerd in het einde van 2010. Vooraf zijn er geen kwantitatieve indicatoren vastgesteld op basis waarvan het toezicht geëvalueerd kan worden. In de uitwerkingsplannen zijn wel kwantitatieve streefwaarden opgenomen ten aanzien van vermogensdelicten, geweld tegen personen en goederen en leefbaarheid, specifiek voor de binnenstad, waar het uitgaansgebied deel van uitmaakt.

¹⁴ Gemeente Oosterhout, *Raadsvoorstel kredietvoting cameratoezicht*, 25 januari 2008.

¹⁵ Gemeente Oosterhout, *Verordening cameratoezicht*, 18 november 2005.

¹⁶ Gemeente Oosterhout, *Besluit aanwijzing openbare plaatsen voor cameratoezicht*, 30 juni 2008.

¹⁷ Gemeente Oosterhout, *Raadsvoorstel kredietvoting cameratoezicht*, 25 januari 2008.

4.2.2 Wat gaan we er voor doen?

Maatregelen

De camera's worden opgesteld in het uitgaansgebied van Oosterhout, met name op en rond de Klappeijstraat. In opdracht van de gemeente voert TNO een onderzoek uit, waarna wordt besloten om zeven camera's te plaatsen.¹⁸

In zijn beschikking geeft de burgemeester het gebruik van de camera's als volgt vorm:

- De camera's worden gebruikt voor het rechtstreeks bekijken van de beelden op vrijdagavonden en zaterdagavonden vanaf 22.00 uur tot een half uur na de sluitingstijd van de horecazaken;
- De camera's worden ook gebruikt tijdens evenementen waarbij veel mensen het gebied bezoeken, zoals Carnaval, Kermis, Koninginnedag, Preuvement en Oud op Nieuw. Uitleestijden zijn dan nader vast te stellen na raadpleging van de Officier van Justitie in het driehoeksoverleg;
- Op alle andere tijdstippen zullen de camera's worden gebruikt tussen 18.00 uur en 08.00 uur en de beelden daarvan zullen worden opgeslagen en niet rechtstreeks worden uitgelezen, en;
- Zo nodig kan na het raadplegen van het OM in het driehoeksoverleg worden afgeweken van genoemde uitleestijden.¹⁹

Organisatie

De wettelijke kaders voor het cameratoezicht worden uiteengezet in de raadsverordening van 18 november 2005.²⁰ De gemeenteraad verleent aan de burgemeester de bevoegdheid om de camera's te plaatsen. De burgemeester overlegt vervolgens met het OM over de periode van cameratoezicht en het direct bekijken van de beelden. Het OM beslist of de opgenomen beelden worden gebruikt ten behoeve van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. De politie voert de operationele regie over het cameratoezicht.

De gemeente heeft de regie genomen bij de introductie van het cameratoezicht. Aangezien met name de politie actief is in de handhaving tijdens de uitgaansuren, wordt de politie gevraagd de beelden uit te lezen. Bij de start van het toezicht wordt de uitleesruimte ingericht op het teambureau in Oosterhout. Hierbij was de inzet eerst om een Regionale Camera Toezicht Centrale op te richten, maar hier blijkt geen draagvlak voor te zijn onder de regionale partners. Uiteindelijk wordt op 12 januari 2009 besloten dat de camera's worden aangesloten op de Regionale Toezicht Ruimte in Eindhoven.²¹

Effecten²²

Bij het goedkeuren van de initiële verordening cameratoezicht in 2005 is met de gemeenteraad afgesproken dat het instrument na drie jaar geëvalueerd zal worden. De

¹⁸ Gemeente Oosterhout, Raadsvoorstel kredietvoting cameratoezicht, 25 januari 2008.

¹⁹ Gemeente Oosterhout, Besluit aanwijzing openbare plaatsen voor cameratoezicht, 30 juni 2008.

²⁰ Gemeente Oosterhout, Verordening cameratoezicht, 18 november 2005.

²¹ Politie Midden-West Brabant, Afspraken cameratoezicht, 3 februari 2009.

²² Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

camera's zijn in 2008 in gebruik genomen, een door Polyground uitgevoerde evaluatie werd op 30 november 2010 aangeboden aan de gemeenteraad.²³

Uit de evaluatie blijkt dat de camera's vooral effectief zijn in het versterken van de objectieve veiligheid tijdens het live uitlezen van de beelden. Geweld- en drugsdelicten op vrijdag- en zaterdagavond zijn afgenomen met respectievelijk 50% en 100%. De vernielingen zijn daarbij met 60% afgenomen. Er treden wel enkele verplaatsingseffecten op, maar Polyground concludeert dat het cameratoezicht in het algemeen een positief effect heeft gehad.

De gemeente en politie zijn tot nu toe tevreden over het instrument. Ze stellen dat surveillanceagenten sneller op de juiste plek zijn bij incidenten, maar dat de camera's ook een krachtige preventieve functie hebben.

Op het vlak van de subjectieve veiligheid, zijn bewoners te spreken over de inzet van het cameratoezicht. Ook bezoekers van het uitgaansgebied zijn doorgaans tevreden over het cameratoezicht. Wel blijken niet alle ondernemers in het gebied op de hoogte van de precieze werking en mogelijkheden van het cameratoezicht. De gemeente heeft verschillende uitnodigingen gedaan aan de ondernemers om de faciliteiten eens te bezoeken, maar hier is nauwelijks gehoor aangegeven.

De evaluatie plaatst wel enkele kanttekeningen bij het proces en de samenwerking rondom het cameratoezicht. Observanten en surveillanten zijn te spreken over de toepassing van het live-cameratoezicht en hun onderlinge samenwerking. Enkele technische verbeteringen worden door Polyground wel noodzakelijk geacht. Verder merkt de evaluatie op dat er op sommige punten niet voldoen wordt aan de wettelijke kaders en regelgeving, bijvoorbeeld met betrekking tot het beveiligen van de uitleesruimte, de bewaartermijn van beelden en het correct gebruiken van het beeldmateriaal in de opsporing.

Een praktisch knelpunt is ook dat de politie slechts vier surveillanten aanwezig heeft in het uitgaansgebied en na bijvoorbeeld een arrestatie een onvoldoende bezetting heeft om het gebied nog te bewaken.

4.2.3 Wat mag het kosten?

TNO stelde ook een kostenraming op tijdens haar onderzoek en kwam uit op € 170.000 aan investeringskosten, inclusief de kosten van voorbereiding. In de oorspronkelijke raming van de begroting was hiervoor een bedrag opgenomen van € 135.000. Het verschil van € 35.000 werd binnen het gemeentelijke budget voor veiligheid gevonden. De exploitatiekosten voor het onderhoud en uitkijken van de camera's bedragen jaarlijkse € 70.000. Aangezien het toezicht medio 2008 startte, was voor het eerste jaar slechts € 35.000 nodig; deze werd betrokken uit het budget van het programma Centrum+ en het budget voor veiligheid. Voor de verdere jaren zijn de kosten opgenomen in de reguliere begroting.²⁴

Voor 2011 en de daaropvolgende jaren is er € 60.000 begroot. Het college heeft bij de evaluatie van het cameratoezicht aangegeven dat de opdracht en de contracten dusdanig zijn opgesteld, dat dit bedrag voldoende moet zijn. Hierbij geldt ook als uitgangspunt dat de overgang naar een andere uitleesruimte niet meer mag kosten.²⁵

²³ Gemeente Oosterhout, Evaluatie cameratoezicht, 30 november 2010.

²⁴ Gemeente Oosterhout, Raadsvoorstel kredietvoting cameratoezicht, 25 januari 2008.

²⁵ Gemeente Oosterhout, Evaluatie cameratoezicht, 30 november 2010.

4.3 Informatievoorziening aan de raad

4.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Tijdens het vaststellen van de plaatselijke verordening in 2005, zijn er afspraken gemaakt over het verdere verloop van het proces, inclusief het stellen van de driejarige evaluatietermijn.²⁶

Op 25 januari 2010 besprak de raad het voorstel voor kredietvoting, waarbij de doelen van het cameratoezicht werden vastgelegd.²⁷ Vervolgens is zij door middel van raadmededelingen op de hoogte gesteld van de beschikking van de burgemeester over de plaatsing van de camera's.²⁸ Het evaluatierapport van Polyground is op 30 november 2010 door het college aangeboden aan de raad.

4.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

Naast de bespreking in 2005 en tijdens de kredietvoting, zijn er geen verdere acties van de raad geweest ten opzicht van het cameratoezicht. De gemeenteraad wordt echter voor dit soort initiatieven in de binnenstad ook gezien als een belangrijke informatiebron. De raadsleden horen veel via hun netwerk over het wel en wee van de binnenstad.

Bij de evaluatie opgesteld in 2010 geeft het college aan dat een gedeelte van de aanbevelingen van Polyground zullen worden overgenomen. Als belangrijkste uitzondering geldt hierbij dat de camera's niet zullen worden verplaatst vanwege de hoge bijkomende kosten, maar wellicht een extra camera zal worden toegevoegd. De raad spreekt af dat het cameratoezicht vanaf 2010 elke december in de raad zal worden besproken.

²⁶ Gemeente Oosterhout, Verordening cameratoezicht, 18 november 2005.

²⁷ Gemeente Oosterhout, Raadsvoorstel kredietvoting cameratoezicht, 25 januari 2008.

²⁸ Gemeente Oosterhout, Besluit aanwijzing openbare plaatsen voor cameratoezicht, 30 juni 2008.

5. Politiebikers

5.1 Beschrijving van het beleid

De politie van het district Oosterhout heeft de ambitie om dichtbij de burger te staan en zichtbaar en aanspreekbaar te surveilleren. In navolging van diverse politieregio's in het land heeft de politie in het najaar van 2009 daarom aan de lokale driehoek voorgesteld om politiebikers te introduceren in Oosterhout. Hierbij zou een tweetal agenten per fiets haar rondgang door de gemeenten kunnen doen.²⁹

Het bikerteam past volgens de politie goed in het bredere veiligheidbeleid voor Oosterhout. Op 3 december 2009 legde de politie een voorstel neer bij de gemeente in de vorm van een kort verzoek om een financiële bijdrage. Ook volgens de burgemeester paste de inzet van bikers goed in het veiligheidbeleid van Oosterhout en hij besloot dit initiatief te ondersteunen.

Volgens de politie en gemeente is een samenwerking op dit punt niet alleen een praktische versterking van de politie en een duidelijk zichtbaar signaal naar mensen op straat, maar ook een mooi symbool voor de hechte samenwerking tussen gemeente en politie.

5.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

5.2.1 Wat willen we bereiken?

Het voorstel voor de bikers is niet voorgelegd aan de gemeenteraad, maar verwerkt als collegebesluit. De bikers moeten bijdragen aan het verhogen van de veiligheid in het centrum en de woonwijken door flexibel, snel, zichtbaar en aanspreekbaar te surveilleren. Hierbij moeten vooral een bijdrage worden geleverd aan het terugdringen van straatroof, drugsoverlast, auto- en woninginbraken, fietsendiefstallen en overlast jeugd. Concreet zien de taken van de bikers er als volgt uit:

- Meer herkenbaar en gemakkelijker aanspreekbaar "blauw" op straat;
- Het surveilleren op wijkgerichte problemen, waarbij in principe in tweetallen wordt gesurveilleerd;
- Daadkrachtig optreden tegen drugsoverlast in woonwijken en in het centrum van Oosterhout;
- Betere bereikbaarheid en herkenbaarheid voor de burger;
- Betere aanspreekbaarheid voor de jeugd en zich daar ook regelmatig ophouden;
- De surveillance binnen het horecagebied op uitgaansavonden en tijdens evenementen;
- Terugdringen van het aantal woning- en auto-inbraken door op piekuren in de wijken aanwezig te zijn;
- Terugdringen vernielingen op 'loop en slooproutes'; en
- Aanwezigheid tijdens evenementen en in de omliggende dorpen.³⁰

Deze doelstellingen zijn verder niet gekwantificeerd naar indicatoren.

²⁹ Politie Oosterhout, Bikers nota, 3 december 2009, pag. 1.

³⁰ Politie Oosterhout, Bikers nota, 3 december 2009, pag. 2-3.

5.2.2 Wat gaan we er voor doen?

Maatregelen

De bikers zullen op de volgende manieren bijdragen aan deze doelen:

- Het starten van projectmatige wijk- en buurtgerichte Politie surveillance, waarbij de probleemaanpak meer projectmatig zal worden uitgevoerd;
- Veiligheid creëren door zichtbare aanwezigheid in de wijk. Van een achturig dienstverband zullen zij zes uur op de fiets in de wijk aanwezig zijn;
- Meer surveilleren in de gebieden die moeilijk toegankelijk zijn voor een surveillanceauto, en;
- Het terugdringen van de (drugs) overlast, fietsendiefstallen en het aantal auto- en woninginbraken.³¹

Met behulp van een opleidingplan is er een groei naar acht bikers in 2011. Hierdoor wordt het mogelijk dat er tijdens elke dienst tenminste twee agenten kunnen surveilleren.

Organisatie

Het inzetten van de bikerteams vereiste de aanschaf van het materieel en de opleiding van de mensen. De college heeft op voordracht van de burgemeester eenmalig het geld ter beschikking gesteld voor deze startinvestering. De agenten zijn onderdeel van het politieteam Oosterhout en vallen onder het bevel en de begroting van de lokale politie. Binnen het voorstel van de politie en het collegebesluit wordt verder niet verwezen naar de relevante wetsartikelen. Aangezien het geld binnen de lopende bedrijfsvoering werd gevonden hoefde het college ook geen toestemming te vragen aan de raad.

*Effecten*³²

De bikers zijn pas aan het begin van 2010 ingevoerd en tijdens het schrijven van dit rapport was nog geen evaluatie beschikbaar. Politie en gemeente geven al wel aan een goede eerste indruk te hebben van de effectiviteit van het team. De raad heeft geen positie gekregen in het eventueel bijstellen van het beleid. Gezien het om een eenmalige investering van de gemeente ging en het team nu onder de begroting van de politie valt, is het ook niet waarschijnlijk dat dit nodig zal zijn.

5.2.3 Wat mag het kosten?

De startinvestering voor de aanschaf van de fietsen werd geleverd door de gemeente. Alle structurele kosten zijn voor de rekening van de politie. Het college gaf in de week van 19 april 2010 toestemming voor een overschrijding van het budget voor veiligheid met € 20.000 ten behoeve van een aantal maatregelen ter vergroting van de leefbaarheid en veiligheid in wijken en buurten, waarvan de projectmatige samenwerking tussen de politie en gemeente in het bikerproject er één van was.³³ Uiteindelijk was er € 12.000 nodig om het materiaal aan te schaffen.³⁴ Dit betrof een eenmalige uitgave. Alle structurele kosten worden door de politie zelf betaald.

³¹ Politie Oosterhout, Bikers nota, 3 december 2009, pag. 3.

³² Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

³³ Gemeente Oosterhout, Besluitenlijst week 16 2010, 21 april 2010.

³⁴ Politie Oosterhout, Bikers nota, 3 december 2009.

Omdat de bijdrage binnen de bestaande begroting werd verrekend en het doel past in het door de raad vastgestelde veiligheidsbeleid, was er geen toestemming van de raad nodig.

5.3 Informatievoorziening aan de raad

5.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Het idee voor de bikers is door de politie ingebracht in de lokale driehoek. De nota met het financieringsvoorstel is verder besproken binnen de ambtelijke organisatie en het college. De gunning van de financiering door het college is gepubliceerd in de besluitenlijst van de week van 19 april 2010. Op 21 april 2010 is ook een persbericht naar buiten gebracht om de introductie van de bikers aan te kondigen.³⁵ De raad is niet apart geïnformeerd.

5.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De benodigde middelen konden binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering worden ingeboekt. Er zijn geen verdere acties ingezet vanuit de raad.

³⁵ Gemeente Oosterhout, Gemeente en politie zetten extra in op veiligheid, 21 april 2010.

6. Bestuurlijke strafbeschikking

6.1 Beschrijving bestuurlijke strafbeschikking

Veel gemeenten pleiten al sinds eind jaren '90 voor een eigen boete-instrument. Door de terugtrekkende politie werd steeds minder opgetreden tegen kleine overlastgevende overtredingen als zwerfafval, graffiti, wildplassen, enzovoorts. De druk op de openbare ruimte nam daardoor toe en burgers spraken de gemeenten daarop aan. In het licht van de regierol van de gemeente bij het lokale veiligheidsbeleid werd de mogelijkheid een boete op te leggen gemist. Ruimte om dergelijke overtredingen hard aan te pakken was er met andere woorden niet.

In 2003 verwoordde de VNG dit als volgt: "*Gemeenten willen voortvarend op kunnen treden in het publieke domein en hierbij niet worden tegengehouden door beperkingen in regelgeving en bevoegdheden. Wanneer ze de beschikking krijgen over de mogelijkheid tot een bestuurlijke boete, kunnen gemeenten verder invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor een zo groot mogelijke veiligheid en leefbaarheid in de wijken.*"³⁶

Om tegemoet te komen aan deze wens ontwikkelde de Rijksoverheid – ruwweg voor de bestrijding van overtredingen van de APV – parallel aan elkaar twee nieuwe boete-instrumenten: de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking. Gemeenten dienen één van deze twee instrumenten te kiezen.³⁷

Bestuurlijke boete

De '*bestuurlijke boete overlast in openbare ruimte*' biedt gemeenten de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen voor overtredingen van een aantal voorschriften bepaald in de APV en de Afvalstoffenverordening. Hiermee krijgen gemeenten een nieuw instrument om zelfstandig op te treden tegen veel voorkomende en overlast veroorzakende overtredingen van nagenoeg de gehele APV. Dit met uitzondering van zwaardere, gevaarzettende gedragingen en overtredingen die onderdeel uitmaken van de bevoegdheden van de politie (samenscholingen, ongeregelde heden, betogingen en demonstraties). Hetzelfde geldt voor gedragingen die sterk aan het strafrecht zijn gerelateerd, zoals handel in drugs, heling en het meevoeren van inbrekerswerktuigen of steekwapens.

Wanneer een gemeente kiest voor de bestuurlijke boete is ze integraal verantwoordelijk voor zowel het opstellen van de normen betreffende overlast in de openbare ruimte, het (24 uur per dag) toezicht houden op de naleving en het sanctioneren van overtredingen. De inning van de boetes die door zogenoemde bijzonder opsporingsambtenaren (BOA's) zijn opgelegd en het afwikkelen van bezwaar en beroepsprocedures vallen hier ook onder. De boetebedragen vallen geheel aan het bestuur toe. De gemeente is met andere woorden verantwoordelijk voor het gehele traject.

³⁶ Bestuurlijke handhaving versterkt! VNG-pleidooi voor de invoering van de bestuurlijke boete

³⁷ Formeel is een keuze niet noodzakelijk en kan een gemeente ook doorgaan op de 'oude voet' (politietransacties). Op termijn worden de transacties echter ook onder de Wet OM-afdoening gebracht. Op langere termijn is een keuze daarmee onvermijdelijk.

Wet OM-afdoening, bestuurlijke strafbeschikking

De wet biedt onder andere bijzonder opsporingsambtenaren de mogelijkheid een strafbeschikking uit te vaardigen. Wanneer gemeentelijke BOA's de strafbeschikking uitvaardigen wordt gesproken van een bestuurlijke strafbeschikking.³⁸ Deze strafbeschikking kan worden opgelegd voor dezelfde feiten als waarvoor de bestuurlijke boete kan worden uitgeschreven. Ook de hoogte van de boetes is gelijk.

Het belangrijkste verschil met de transactiebevoegdheid (proces-verbaal) is dat de strafbare feiten 'buitengerechtelijk' afgedaan worden. Wanneer een verdachte niet actief – bij het OM – tegen de opgelegde beschikking in verzet gaat, neemt hij/zij de verantwoordelijkheid voor de overtreding op zich.³⁹ Het verschuldigde bedrag wordt vervolgens door het CJIB geïncasseerd. De inning van de boetes en de afwikkeling van verzetszaken vallen daarmee buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente. Omdat het een strafrechtelijk instrument betreft, is het ook eenvoudiger om afspraken met de politie te maken (bijvoorbeeld voor de 24-uursdekking). Daar staat tegenover dat de boete-opbrengsten in de Rijkskas vloeien. Gemeenten krijgen daarbij wel een vergoeding voor iedere opgelegde bestuurlijke strafbeschikking. De mogelijkheid voor het OM om een beleidssepot toe te passen vervalt.

Keuze tussen de twee instrumenten

De instrumenten kunnen niet naast elkaar worden ingezet. Dit betekent dat de gemeente een keuze moet maken. In juni 2010 zijn de beleidsmedewerkers van de gemeente begonnen met te onderzoeken welk middel het beste past bij Oosterhout. De Officier van Justitie van het district Breda had aangegeven dat alle gemeenten het liefst tegelijkertijd per 1 oktober 2010 zouden instappen. In de laatste week van juli 2010 is door het college besloten de bestuurlijke strafbeschikking in te stellen, deze nieuwe regeling is vanaf 1 oktober 2010 van kracht.⁴⁰

6.2 Sturen op doelmatigheid en effectiviteit

6.2.1 Wat willen we bereiken?

De keuze voor de bestuurlijke strafbeschikking werd in Oosterhout vooral gezien als een bedrijfskundige afweging en is enkel afgehandeld in het college. De bestuurlijke strafbeschikking leek voor Oosterhout de meest efficiënte en goedkope manier om haar bekeuringen te laten innen. Buiten de keuze voor de meest efficiënte en goedkope manier van het innen van boetes was er nog een belangrijke doelstelling: meer eenduidigheid voor de burgers betrachten. Er werden verder geen specifieke doelstellingen aan verbonden of nieuwe APV-feiten onder geschaard.

6.2.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Maatregelen

De gemeente Oosterhout heeft ongeveer twaalf fte's in dienst als handhavers van het toezicht op de openbare ruimte. Ze schrijven ongeveer 9.000 parkeerboetes per jaar en nog eens ongeveer 1.250 boetes op basis van APV-overtredingen. Er zijn geen nieuwe maatregelen aangekondigd als onderdeel van de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking.

³⁸ Andere varianten zijn de politie-strafbeschikking en de OM-strafbeschikking.

³⁹ Voorheen diende de overtreder dan te worden gedagvaard waarna de veroordeling volgde. Veelal kwamen verdachten niet opdagen met zogenoemde 'spookzittingen' tot gevolg.

⁴⁰ Gemeente Oosterhout, Besluitenlijst week 30 2010, 28 juli 2010.

Organisatie

De handhavers van de gemeente vormen een onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid in Oosterhout en de gemeente is verantwoordelijk voor de regie hierop. Verschillende toezichthouders lopen samen met een agent in de wijk en zijn nemen deel aan de wijkoverleggen met de politie en andere partners. Wel geldt nog steeds dat alleen de politie verantwoordelijk is tijdens de avonduren en met betrekking tot de horeca. Er zijn geen nieuwe afspraken gemaakt met de politie naar aanleiding van het nieuwe instrument.

Effecten⁴¹

Aangezien de nieuwe regeling pas op 1 oktober 2010 is ingegaan, was er ten tijde van de verschijning van dit rapport nog geen informatie beschikbaar over de effecten van de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking.

6.2.3 Wat mag het kosten?

Er waren geen kosten verbonden aan de overstap naar de bestuurlijke strafbeschikking. Het instrument wordt daarbij door de gemeente ook niet gezien als mogelijke inkomstenbron voor de gemeente, dus winstmaximalisatie is niet de inzet van het beleid.

6.3 Informatievoorziening aan de raad

6.3.1 Welke informatie gaat op welk moment naar de raad?

Het instellen van de strafbeschikking is aangemerkt als een bedrijfsvoering-aangelegenheid binnen het gemeentelijke apparaat. Het besluit van het college is gepubliceerd in de besluitenlijst van de week van 26 juli 2010.⁴² Hierna is ook een persbericht opgesteld om de burgers op te hoogte te stellen van de nieuwe regeling. Hierbij werd vooral aandacht besteed aan het feit dat de burger nu zelf binnen twee weken beroep moest aantekenen tegen de beslissing.⁴³ De gemeenteraad is verder niet specifiek geïnformeerd.

6.3.2 Geeft de informatie aanleiding tot acties van de raad?

De gemeenteraad is verder niet betrokken geweest bij het keuzeprocess rond de bestuurlijke strafbeschikking. De overstap werd beschouwd als een bedrijfsvoeringvraag die verder niet behandeld hoefde te worden in de raad.

⁴¹ Het voorliggende onderzoek betreft geen beleidseffectmeting. Gekeken wordt naar de effectiviteit en doelmatigheid van de wijze waarop het beleid gevoerd wordt (procesmatige effectiviteit). Echter, waar mogelijk wordt beknopt ingegaan op gekwantificeerde resultaten van gevoerd beleid, dit om de beschreven cases aan te vullen.

⁴² Gemeente Oosterhout, Besluitenlijst week 30 2010, 28 juli 2010.

⁴³ Gemeente Oosterhout, Oosterhout gaat op een andere manier beboeten, 28 juli 2010.

7. Conclusies

In dit onderzoek is gekeken naar de manier waarop het *integraal veiligheidsbeleid* is vormgegeven en uitgevoerd, de vraag hoe gestuurd is op de *doelmatigheid en effectiviteit* en in welke rol de *raad* speelt bij de besluitvorming over het veiligheidsbeleid.

In de voorgaande hoofdstukken zijn ten aanzien van het integraal veiligheidsbeleid en enkele onderdelen (cameratoezicht, bikerteam en bestuurlijke boete) ervan de onderzoeksvragen uit het analysekader beantwoord (zie voor een verwijzingstabel bijlage1).

In dit hoofdstuk wordt allereerst de centrale onderzoeksvraag beantwoord en worden per onderzoeksblok enkele conclusies en aanbevelingen gegeven, om af te sluiten met een beschouwing over de *regierol* van de gemeente.

7.1. Beantwoording centrale onderzoeksvraag

In hoofdstuk 1 is de centrale onderzoeksvraag als volgt geformuleerd:

Hoe doelmatig en effectief is de aansturing op de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid? Waarbij ingezoomd zal worden op die onderdelen van het veiligheidsbeleid waarvan de uitvoering vooral in handen is van de politie.

Er is de afgelopen jaren veel bereikt op het gebied van veiligheid in de gemeente Oosterhout. Het lokaal veiligheidsbeleid biedt houvast en geeft richting. Er is veel tevredenheid over het cameratoezicht en de bikers. In de casus 'Bunthoef' zijn de veiligheidspartners samen opgetrokken met een zichtbaar effect. In die zin is het lokaal veiligheidsbeleid van Oosterhout succesvol te noemen.

De onderzoeksvraag richt zich meer specifiek op de doelmatigheid en effectiviteit van de aansturing van het lokaal veiligheidsbeleid.

De voorgaande hoofdstukken laten zien dat het lokaal veiligheidsbeleid richtinggevend is voor de gemeente en de partners, waaronder de politie. Het beleid draagt in die zin bij aan een aansturing op effectiviteit en doelmatigheid. Wel kan worden vastgesteld dat de aansturing op operationeel en tactisch niveau sterker is dan op strategisch niveau. Met name de aansluiting van de gemeenteraad is een punt van verbetering.

7.2 Lokaal Veiligheidsbeleid

7.2.1 Conclusies

Door een combinatie van goede voorbereiding op papier en hechte samenwerking in de praktijk, is er in Oosterhout sprake van een degelijke sturing van het integraal veiligheidsbeleid.

Het Integrale Veiligheidsplan 2006-2009 gaf een geïntegreerde visie op de veiligheid in de gemeente Oosterhout, waarbij zowel werd ingegaan op de verschillende detailgebieden als een algemeen geldend motto werd gegeven in de vorm van 'schoon, heel en veilig.' Er was daarmee aandacht voor alle aspecten van veiligheid, waarbij een zo breed mogelijk pallet van beleidinstrumenten werd ingezet.

Belangrijk is dat deze goede papieren voornemens zich ook vertaalden naar een integrale aanpak in de praktijk. Ongeveer tegelijkertijd kwamen op verschillende sleutelposten binnen de gemeentelijke en politieorganisatie nieuwe mensen binnen. Hierdoor kon er in de operationele aansturing een gezamenlijk start gemaakt worden met een actiegericht beleid met het accent op zichtbare handhaving op straat.

De actualiteit van de veiligheidsituatie in Oosterhout betekende wel dat het Integrale Veiligheidsplan niet op alle details is doorlopen en dat er voor 2010 niet een nieuw plan klaar lag. Toch bood het veiligheidsplan wel houvast aan de partners. Het plan vormde het gezamenlijke vertrekpunt voor gemeente, politie en OM, waar ze vervolgens op basis van de actuele inzichten vanaf konden wijken. De drie partijen hadden elkaar goed leren kennen en konden in goed vertrouwen vervolgens erg hecht samenwerken. In het algemeen werd er daarbij goed gebruikt gemaakt van elkaars wettelijke bevoegdheden.

De gemeenteraad speelde een actieve rol in het veiligheidbeleid, door het introduceren van maatregelen als het cameratoezicht en informeren naar activiteiten van de burgemeester. Als denkkader was het Integrale Veiligheidsplan daarbij niet altijd even krachtig, zeker omdat gemeenteraadsleden veelvuldig doorvroegen op basis van incidenten in plaats van de bredere ontwikkelingen. De operationele aansturing bleef echter wel in handen van de driehoek. De hechte samenwerking tussen gemeente, politie en OM was voor de raad zichtbaar, waarmee duidelijk was dat de burgemeester de problemen wel degelijk aanpakte.

7.2.2 Aanbevelingen

Ondanks dat er de afgelopen jaren goede resultaten zijn behaald en gekomen is tot een vruchtbare samenwerking tussen de gemeente, politie en OM, kan het lokale veiligheidsbeleid in Oosterhout op verschillende manieren verder versterkt worden

- Leg die samenwerking vast door met de partners een meerjarig integraal veiligheidsbeleid (2011 en volgende jaren) te formuleren en laat de gemeenteraad hiervan de kaders vaststellen. Breng hiervoor het totale veiligheidsdomein binnen de gemeente in beeld en bekijk hoe de beschikbare instrumenten op zoveel mogelijk terreinen kunnen worden ingezet. Benoem in overleg met de partners prioriteiten en betrek de raad daar ook bij. Wanneer de gemeenteraad duidelijk de kaders kan stellen voor het beleid kan er meer structuur komen in het debatteren en bespreken van het veiligheidsbeleid met de burgemeester en het college. Hierdoor kan de raad zijn controlerende rol ook beter waarmaken.
- Stem de beleidscyclus van de gemeente van het lokaal veiligheidsbeleid af met de beleidscyclus van de politie; zowel ten aanzien van de team- en districtsjaarplannen, als ten aanzien van het vierjaarlijkse regionaal beleidsplan (dat in maart 2012 opnieuw zal worden vastgesteld).
- Behoud de aandacht voor de goede operationele samenwerking en de regie door de gemeente en informeer de gemeenteraad actief over de uitvoering van het gevoerde beleid. De wettelijke sturingsrelatie tussen OM, gemeente en politie is redelijk complex. Door het zichtbaar maken van de praktische samenwerking, is de relatie voor de gemeenteraad beter te doorgronden.

7.3 Hoe doelmatig en effectief is het lokaal veiligheidsbeleid?

7.3.1 Conclusies

Binnen de gemeente Oosterhout worden de doelstellingen van het veiligheidsbeleid doorgaans duidelijk verwoord. Door samenhangend en consequent de producten en uitkomsten van beleid te beschrijven, kan een gemeente haar impact vergroten. Dit zal nodig blijven omdat er altijd een schaarste is van middelen binnen de veiligheid omdat deze niet overal tegelijk kunnen worden ingezet.

Er is afgestapt van het kwantificeren van de hoofddoelen, maar de onderliggende doelstellingen worden wel vaak meetbaar geformuleerd. Hoewel het inderdaad lastig is om fenomenen als gevoelens van onveiligheid te kwantificeren, is het toch belangrijk dat de gemeente hier streefwaarden voor formuleert. In het geval van bijvoorbeeld het cameratoezicht wordt dan duidelijk hoe groot de ambitie van de gemeente is en wanneer de geïnvesteerde middelen dus de moeite waard zijn. Hoe preciezer de doelstellingen omschreven worden, hoe makkelijker het vervolgens is om de voortgang te meten en het resultaat te wegen. Bij de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking werd alleen een efficiëntiedoelstelling gesteld. Dat is in zekere zin jammer, omdat het ook een aanleiding had kunnen zijn om de rolverdeling tussen politie en gemeente aan te scherpen of te verduidelijken en om in de communicatie aan het publiek de bevoegdheden van de toezichthouders uit te dragen met als doel de naleving te vergroten.

De kosten van de geëvalueerde beleidinitiatieven zijn over het algemeen duidelijk in beeld gebracht. Ook werkt de gemeente goed samen met de politie bij het inzetten van middelen. Door de introductie van de politie-bikers, waarbij de gemeente eenmalig €12.000 bijdroeg aan het introduceren van acht bikers, was er in Oosterhout extra en effectief inzetbaar blauw op straat.

7.2.2 Aanbevelingen

- De doelstellingen van de verschillende beleidsinitiatieven kunnen nog scherper gedefinieerd worden. Enerzijds is dan duidelijk op basis van welke gegevens het beleid gewogen zal worden, anderzijds is dan ook inzichtelijk wat men wel of niet van het beleid kan verwachten. Het gesprek in de lokale driehoek en de gemeenteraad kan hierdoor nog effectiever verlopen.
- Hierbij dienen de doelstellingen voor zover mogelijk gekoppeld te zijn aan het beoogde maatschappelijk effect. Dit maakt inzichtelijk wat de uiteindelijk bijdrage is van beleid aan de gemeenschap, maar kan ook gebruikt worden om waar nodig de verwachtingen te temperen of bij te stellen.
- De raad heeft in dit alles een sleutelrol vanuit haar kaderstellende en controlerende rol. Wel is het van belang om de discussie hierbij te richten op de hoofddoelstellingen van het algehele beleid. Hiermee blijft het debat te overzien en behoudt de operationele uitvoer voldoende ruimte om in te spelen op specifieke omstandigheden.

7.4 Hoe is de informatievoorziening over doelmatigheid en effectiviteit?

7.4.1 Conclusies

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol. In paragraaf 2.5 staat uiteengezet wat deze rol behelst in het kader van het veiligheidsbeleid. De raad heeft geen directe zeggenschap over de politie, maar door middel van het vaststellen van

(flankerend) beleid, door het invoeren van specifieke verordeningen, het beschikbaar stellen van financiële middelen en door een inbreng te leveren op het regionaal beleidsplan kan de raad zijn invloed uitoefenen. In controlerende zin komt de invloed van de raad tot uitdrukking door de verantwoording die de burgemeester schuldig is over het gevoerde veiligheidsbeleid en zijn rol als gevoegd gezag van de politie.

Anders dan bij de onderzoeken in Bergen op Zoom en Roosendaal, heeft de Rekenkamer voor dit onderzoek niet met (vertegenwoordigers van) de gemeenteraad van Oosterhout kunnen spreken. We kunnen hiermee niet vaststellen hoe tevreden de raadsleden zelf zijn over de informatie, we kunnen wel ons eigen oordeel geven over de communicatie.

Door een helder integraal veiligheidplan en heldere documentatie richting de raad, wordt er goed inzicht gegeven in de grote bewegingen van het veiligheidbeleid. Met het integraal veiligheidplan heeft de raad het algemene kader gesteld en daarmee ook de structuur om het uitgevoerde beleid te controleren. Op sommige punten, zoals bij het cameratoezicht, zou dit nog scherper kunnen, maar de raad is wel duidelijk betrokken.

Geluiden vanuit de gemeenschap over het cameratoezicht en de crisis rond Buurthuis 'de Bunthoef' worden via de raadsvergadering doorgegeven aan de beleidsuitvoerders. Soms ervaart de ambtelijke organisatie dit echter als een te grote aandacht voor incidenten in plaats van het structurele beleid. Aan de andere kant kregen teamchef en burgemeester met het aanpakken van de onrust rond 'de Bunthoef' het vertrouwen van de raad om naar eigen inzicht te handelen. Dit vergrootte hun mogelijkheid om effectief op te treden.

Veel informatieoverdracht van de burgemeester aan de raad vindt plaats via vertrouwelijke overleggen met de fractievoorzitters.

De raad van Oosterhout heeft gebruik gemaakt van het inbrengrecht waardoor in het regionaal beleidsplan onder meer de streefwaarden scherper zijn gedefinieerd.

7.4.2 Aanbevelingen

- Onderken dat de algemene kaders belangrijk zijn in de gemeenteraad, maar incidenten ook een onderdeel zullen blijven vormen van het politieke spel. Wanneer nodig moeten de gemeenteraadsleden voldoende informatie hebben om (bedoeld wordt: de aanpak van?) veiligheidsincidenten uit te kunnen leggen aan hun achterban. De overleggen tussen de burgemeester en de fractievoorzitters zijn in die zin zeer nuttig. Leg die overleggen alleen vertrouwelijk op als het echt niet openbaar kan. Nodig de politie uit in de gemeenteraad om de samenwerking tussen gemeente en politie zichtbaar te maken.
- Breng de raadsleden voldoende in stelling om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Het is van belang dat zij weten welke mogelijkheden zij hebben, zodat zij dit toe kunnen passen. Er moet daarom aandacht besteed worden aan de kennis van de raad over de bevoegdheden op het gebied van veiligheid en de sturingsrelaties met de politie. De uiteenzetting in hoofdstuk 2 biedt hiervoor een basis.

7.5 Regierol van de gemeente

7.5.1 Conclusies

Regie is vooral zaken gedaan krijgen, zo staat in hoofdstuk 2. Ook somden wij de volgende randvoorwaarden voor regie op: bestuurlijk commitment, de gezamenlijke visie, goede informatiepositie, heldere afspraken, regelmatig overleg en toezicht op de uitvoering. De regievoering door de gemeente Oosterhout afgezet tegen deze kenmerken geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

De gemeente is uitgegroeid tot een krachtige regisseur van het veiligheidbeleid in Oosterhout. Het Integrale Veiligheidsplan 2006-2009 bood de basis voor een *gezamenlijke visie* die door regelmatig overleg in de lokale driehoek en de lagen daaronder steeds werd aangepast op de ontwikkelingen in de gemeente.

Doordat de gemeente enerzijds *duidelijke afspraken* maakte met OM en politie, maar zich hier ook zelf aan hield, groeide het vertrouwen tussen de drie partijen. Door een hechte operationele samenwerking tussen politie en gemeentelijke diensten, verwierf de gemeente daarbij met name op operationeel niveau een *goede informatiepositie* met kennis over de ontwikkeling 'op straat.'

De *bestuurlijke commitment* tussen OM, politie en gemeente werd ingegeven door de gedeelde ervaring, maar heeft ook de steun nodig van de gemeenteraad. De positie van burgemeester van Oosterhout in de driehoek en het regionaal college is sterker, naar mate duidelijker is welke boodschap hij vanuit de raad heeft meegenomen en dat hij het vertrouwen heeft gekregen om de problemen aan te pakken.

Regie op veiligheid door de gemeente is van groot belang. Nu en in de toekomst. Ook als het politiebestedel wordt gewijzigd (nationale politie bestaande uit 10 regio's) blijft de lokale verankering van de politie noodzakelijk. Ook een meer centraal gestuurde politie zal gebiedsgericht blijven opereren en samen met de andere partners uitvoering geven aan het integraal veiligheidsbeleid. In de plannen die op dit moment door het kabinet ontwikkeld worden, zal naar verluid, ook de positie van de raad verder worden versterkt.

7.5.2 Aanbevelingen

De regierol van de gemeente kan verder uitgebouwd worden door de volgende maatregelen:

- Een integraal veiligheidbeleid moet kunnen rekenen op voldoende *commitment* van de deelnemende partijen en van de gemeenteraad om alle beleidsinstrumenten te kunnen inzetten.
- Dit vereist dat de burgemeester en het college met hen een *gezamenlijke visie* ontwikkelt op het gehele veiligheidsdomein. Benoem hierin duidelijk de maatschappelijke effecten die het beleid nastreeft.
- Verbeter de *informatiepositie* op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau. Dat laatste betekent in elk geval een versterking van de informatiepositie van de raad, door hen de data in meer gestructureerde vorm aan te bieden en het kennisniveau over het openbaar bestuur in veiligheid te vergroten.
- Vier de behaalde successen van de hechte samenwerking tussen politie en gemeente, zoals cameratoezicht en politie-bikers. Dit vergroot de zichtbaarheid van het beleid en geeft energie aan de samenwerking.

8. Reactie College

Op 4 februari 2011 heeft de Rekenkamer het conceptrapport aangeboden voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Het College heeft hierop gereageerd bij brief van 21 maart 2011. De inhoud van deze brief is onderstaand integraal verwoord.

Geachte heer de Schipper,

Wij hebben kennis genomen van de conceptrapportage onderzoek "Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot de politie". Onderstaand treft u onze reactie aan op dit concept.

Op bladzijde 14 is op regel 4 en 5 van boven vermeld dat het veiligheidsplan 2006-2009 op 16 mei 2006 werd vastgesteld. Dit moet zijn "opiniërend behandeld".

Op bladzijde 16 is op regel 7 van onder vermeld dat de burgemeester de beleidsafdeling Veiligheid direct aanstuurt. Dit moet zijn "inhoudelijk aanstuurt".

Op bladzijde 18 4e alinea: Hieruit blijkt niet onmiddellijk dat dit het beleidsplan van de politie betreft. Dit kan duidelijker omschreven worden.

De op bladzijde 31 bij de eerste twee bullits aangegeven aanbevelingen werden inmiddels uitgevoerd c.q. zijn in uitvoering.

Op bladzijde 28 (paragraaf 6.2.1.): Buiten de keuze voor de meest efficiënte en goedkope manier van het innen van boetes is een nog belangrijkere doelstelling: méér eenduidigheid voor de burgers betrachten. Graag deze zinsnede opnemen in bewuste alinea.

Op bladzijde 29 (paragraaf 6.3.2.): "Wanneer er was gekozen voor de bestuurlijke boete als instrument, was er wel een beslissing van de raad nodig geweest". Deze zin, of volledig weglaten, of aanvullen met de tekst "daar er dan sprake zou zijn van het vaststellen van een verordening door de raad". Deze zin roept nu alleen maar onnodige vragen op.

Wat betreft uw conclusies en aanbevelingen delen wij de opvatting dat er in Oosterhout de laatste jaren goede resultaten zijn geboekt in het veiligheidsbeleid en dat de samenwerking tussen gemeente, politie en OM vruchtbaar mag worden genoemd. Graag willen wij deze goede resultaten verder uitbouwen en het lokale veiligheidsbeleid waar mogelijk versterken, door de betrokkenheid van burgers en raad te vergroten. Uw aanbevelingen bieden nuttige tips om met name de raad nog meer in een positie te brengen waarin deze de controlerende en kaderstellende rol zo goed mogelijk kan uitoefenen.

Wij hebben met het op 14 december 2010 door de raad vastgestelde meerjarenplan Integrale Veiligheid 2011 t/m 2014, waarin de kaders voor het veiligheidsbeleid zijn opgenomen en het uitwerkingsplan 2011/2012, deze verdere uitbouw in gang gezet.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTERHOUT

9. Nawoord

De Rekenkamer heeft kennis genomen van de reactie van het College van de gemeente Oosterhout. Uit de reactie blijkt dat het College de conclusies en aanbevelingen deelt en werkt aan een verdere uitbouw van het veiligheidsbeleid.

In zijn reactie doet het College op een beperkt aantal plaatsen een suggesties voor aanscherping van de tekst. Omdat het feitelijke aanpassingen betreft, heeft de Rekenkamer deze suggesties verwerkt in de voorliggende versie van het eindrapport.

De Rekenkamer blijft de voortgang van het veiligheidsbeleid volgen en ziet uit naar het debat hierover.

Bijlage 1

Analysekader Lokaal Veiligheidsbeleid in relatie tot politie

Analysekader Lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot politie

In het onderzoek 'lokaal veiligheidsbeleid in relatie tot politie', dat Berenschot uitvoert in opdracht van de Rekenkamer West-Brabant, wordt gewerkt met een analysekader. Het analysekader wordt in dit document toegelicht en bestaat uit drie thema's:

I. Lokaal veiligheidsbeleid

Dit blok gaat in op de inhoudelijke context: het veiligheidsbeleid. Is het wettelijk kader bekend en wordt het volledig benut? Wordt de regierol door de gemeente opgepakt en adequaat ingevuld? Worden flankerende instrumenten ingezet? Welke rol speelt de politieregio in het veiligheidsbeleid? Worden de resultaten van het beleid gemonitord? Wordt het beleid periodiek op doelmatigheid en doeltreffendheid beoordeeld?

II. Doelmatigheid en effectiviteit

Dit blok omvat het zwaartepunt van het onderzoek: welke doelen heeft de gemeente zich gesteld? Welke beleidsinstrumenten worden daartoe – in samenwerking met de politie – ingezet? Heeft de gemeente zicht op de behaalde resultaten? Aan de orde zijn de bekende drie w-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En Wat mag het kosten? Deze vragen worden beantwoord ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid in algemene zin en ten aanzien van de specifieke casestudies die door de gemeenten worden aangedragen.

III. Eisen aan de informatievoorziening

De informatie aan de raad moet van dien aard zijn dat de raad in staat wordt gesteld kaders te stellen, te controleren en deze zo nodig bij te stellen. Het gaat dan niet alleen om de volledigheid van de informatie, maar ook om de begrijpelijkheid (zowel inhoudelijk als procesmatig), de frequentie, de tijdigheid, de transparantie. Het is van belang dat duidelijk is welk doel de informatie dient. Dient het ter vaststelling van beleid (kaders) of ter controle van het beleid? Wordt voldoende rekening gehouden met de afzonderlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden? De informatie moet voor een raadslid bovendien 'behapbaar' zijn. Zowel de informatievoorziening van het algemeen lokaal veiligheidsbeleid als van de aangedragen casestudies zal worden beoordeeld.

De beantwoording van de w-vragen en de beoordeling van de beschikbare informatie geeft inzicht in manier waarop de raad invulling geeft, respectievelijk kan geven aan de kaderstellende en de controlerende rol. De Rekenkamer verwacht van het onderzoek dat het tot aanbeveling kan leiden om deze rol te optimaliseren.

Thema	Vragen	Terug te vinden in rapport
I. Lokaal Veiligheidsbeleid		
	<ul style="list-style-type: none"> • Is er sprake van een integraal veiligheidsbeleid? • Is het wettelijk kader bekend (voor zowel de aansturing van de politie als voor de verschillende onderdelen van het veiligheidsbeleid, zoals: cameratoezicht, bestuurlijke boete, Courage, etc.)? - Is bekend welke wettelijke ruimte de gemeente heeft om het lokale veiligheidsbeleid vast te stellen? - Is bekend welke bevoegdheden de burgemeester op dit terrein heeft? - Weet de raad hoe de politie wordt aangestuurd? • Wordt het wettelijk kader voldoende benut? • Vervult de gemeente bij de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid de regierol? • Pakt de gemeente die regierol ook op naar aanleiding van actuele/nieuwe ontwikkelingen? • Zet de gemeente andere beleidsinstrumenten in om de veiligheid te bevorderen (zoals onderwijs, groenbeheer, e.d.)? 	<p>§3.1 §3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.1</p> <p>H2; §3.2.2 (o); §3.3.1; §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.1</p> <p>H2; §3.2.2 (o); §3.3.1; §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.1</p> <p>§3.2.2 (o); §3.3.1; §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.1</p> <p>H7</p> <p>§3.2.2 (o); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o)</p> <p>§3.2.2 (o); §4.1; §4.2.2 (m); §4.3.1; §5.1; §6.2.2 (o)</p> <p>§3.2.2 (m); §4.1; §4.2.2 (m); §5.1; §5.2.2 (m); §6.2.2 (m)</p>
II. Doelmatigheid en effectiviteit		
	<i>Wat willen we bereiken?</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft de gemeenteraad de kaders van het integraal lokaal veiligheidsbeleid vastgesteld? • Zijn de onderwerpen uit het lokaal veiligheidsbeleid gekoppeld aan doelen en maatschappelijke effecten? • Zijn er indicatoren op basis waarvan evaluatie kan plaatsvinden? • Op het moment dat de behaalde resultaten niet binnen de gestelde kaders passen, stelt de raad het beleid bij? 	<p>§3.2.1; §4.2.1; §4.3.1; §5.2.1; §6.2.1</p> <p>§3.2.1; §4.2.1; §5.2.1; §6.2.1</p> <p>§3.2.1; §3.2.2 (m); §4.2.1; §5.2.1; §6.2.1</p> <p>§3.2.2 (o); §3.3.1; §3.3.2; §4.2.2 (e); §5.3.2 (e); §6.2.1</p>
	<i>Wat gaan we daarvoor doen?</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Is duidelijk welke uitvoeringsmaatregelen worden getroffen om het gestelde doel te halen (in een jaarplan, specifiek uitvoeringsplan of anderszins)? • Is duidelijk aangegeven wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de maatregel (gemeente, politie, OM of andere partner)? • Is duidelijk welk resultaat per maatregel wordt verwacht? • Is duidelijk welke inspanning per maatregel wordt verwacht en hoe zij hier op aangesproken kunnen worden? 	<p>§3.2.2 (m); §4.2.2 (m); §5.2.2 (m); §6.2.2 (m)</p> <p>§3.2.2 (m); §4.2.2 (o); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o)</p> <p>§3.2.2 (m); §4.2.2 (o); §5.2.2 (m); §6.2.2 (m)</p> <p>§3.2.2 (m); §4.2.2 (o); §5.2.2 (m); §5.2.2 (o); §6.2.2 (o)</p>
	<i>Wat mag het kosten?</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Steekt de raad (additionele) financiële middelen in beleidsmaatregelen? • Is hieraan een maximum gesteld? 	<p>§3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3</p> <p>§3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3</p>

Thema	Vragen	Terug te vinden in rapport
	<ul style="list-style-type: none"> Is duidelijk wat de kosten van de maatregelen zijn en voor wiens rekening die komen? Worden naar uw mening de middelen zo efficiënt mogelijk ingezet om het beleid te verwezenlijken? Zo nee, voorbeelden. 	§3.2.3; §4.2.3; §5.2.3; §6.2.3 H7
III. Informatievoorziening		
	<ul style="list-style-type: none"> Bestaan vaste momenten waarop het integraal veiligheidsbeleid en/of het politiejaarplan door de raad wordt besproken en vastgesteld? Geldt dit ook voor de verslagen? Sluit de gemeentelijke cyclus aan op de beleidscyclus van de politie? Zijn er naast jaarlijkse ook nog tussentijdse rapportages? Zo ja, gebeurt dit met vaste regelmaat? Ontvangt de raad deze informatie tijdig (d.w.z. op een moment dat daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend op de besluitvorming in de regio)? Zijn de rapportages over de resultaten en effecten van het beleid integraal of per beleidsveld/project? Zijn de resultaten van de politie (en andere actoren) verwerkt in een gemeenschappelijke rapportage of ontvangt de raad hierover aparte rapportages? Is de informatie toegankelijk en begrijpelijk? Is duidelijk met welk doel de informatie wordt verschaft (kaderstellend, controlerend, kennisname)? Onderneemt de raad actie n.a.v. deze informatie (moties, initiatieven)? 	§3.3.1; §3.3.2; §4.3.1; ; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.1; §4.3.1; §5.1; §6.2.2 (o) §3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.1; §4.3.1; §5.3.1; §6.3.1 §3.3.2; §4.3.2; §5.3.2; §6.3.2

Bijlage 2

Jaarrekening- en begrotingscijfers Veiligheidsbeleid

Producten	2006		2007		2008		2009		2010
	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
Integrale veiligheid	255.404	326.297	370.794	452.415	295.615	690.192	397.915	693.279	3.461.274
1. beleidsontwikkeling	19.168	29.645	19.168	20.019	19.168	67.045	89.464	181.834	192.088
2. Integrale veiligheid / criminaliteitsbestrijding	236.236	270.656	298.626	333.293	223.447	553.062	255.451	407.343	479.634
3. Project De verbinding in uitvoering	0	22.520	0	60.667	0	20.718	0	47.436	0
4. rampenbestrijding	0	0	53.000	38.611	53.000	46.566	53.000	45.600	51.807
5. Jeugdveiligheid	0	0	0	0	0	0	0	4.930	324.006
6. griep pandemie	0	0	0	0	0	0	0	6.136	
7. diverse kleine posten		3.475	0	0	0	2.800	0	0	0
8. brandweer regionalisering	0	0	0	0	0	0	0	0	2.413.739
Vergunningverlening openbare orde/veiligheid	499.227	415.370	518.900	530.262	529.089	419.015	447.437	503.442	411.707
1. vergunningverlening	280.743	358.985	293.595	362.089	303.864	393.016	399.771	103.097	384.922
2. handhaving vergunningen	203.175	56.385	207.900	168.173	225.225	17.679	47.666	400.345	26.785
3. diverse kleine posten	15.309	0	17.073	0	0	8.320	0	0	0
Belangrijkste wijzigingen begroting									
2006-2007	budget opgenomen voor bijdrage veiligheidsregio en opleidingen rampenbestrijding								
2008-2009	budget opgenomen voor kapitaallasten camera's binnenstad								
2009-2010	i.v.m. regionalisering brandweer zijn de kosten opgenomen binnen het beheersproduct Integrale veiligheid i.p.v. apart opgenomen								

Bijlage 3

Documentenlijst

Documentenlijst

- Gemeente Oosterhout, Aanwijzing van plaatsen voor cameratoezicht, 2 mei 2008.
- Gemeente Oosterhout, Besluit aanwijzing openbare plaatsen voor cameratoezicht, 30 juni 2008.
- Gemeente Oosterhout, Besluitenlijst week 16 2010, 21 april 2010.
- Gemeente Oosterhout, Besluitenlijst week 30 2010, 28 juli 2010.
- Gemeente Oosterhout, Collegeverordening cameratoezicht, 8 november 2005.
- Gemeente Oosterhout, Evaluatie cameratoezicht, 30 november 2010.
- Gemeente Oosterhout, Gemeente en politie zetten extra in op veiligheid, 21 april 2010.
- Gemeente Oosterhout, Jaarverslag en jaarrekening 2007, 2008.
- Gemeente Oosterhout, Jaarverslag en jaarrekening 2009, 2010.
- Gemeente Oosterhout, Maatregelen ter verhoging van veiligheid in de wijken, 13 april 2010.
- Gemeente Oosterhout, Meerjarenplan leefbaarheid en veiligheid 2006-2009, 27 maart 2006.
- Gemeente Oosterhout, Oosterhout gaat op een andere manier beboeten, 28 juli 2010.
- Gemeente Oosterhout, Programmabegroting 2010, 1 oktober 2009.
- Gemeente Oosterhout, Raadsvoorstel kredietvotering cameratoezicht, 25 januari 2008.
- Gemeente Oosterhout, Samenvatting beleidskader integrale veiligheid, 8 januari 2007.
- Gemeente Oosterhout, Uitwerkingsplan veiligheid, tussenstand per juni 2009, 23 juli 2009.
- Gemeente Oosterhout, Uitwerkingsplan veiligheid 2007, 16 januari 2007.
- Gemeente Oosterhout, Verordening cameratoezicht, 18 november 2005.
- Politie Midden-West Brabant, Korpsnavigator, *Midden en West Brabant 2008-2011*, 31 maart 2008
- Politie Midden-West Brabant, Afspraken cameratoezicht, 3 februari 2009.
- Politie Oosterhout, Bikers nota, 3 december 2009.
- Trigion, Voorstel inzet camera observanten, 26 november 2008.
- VCS Observations, Offerte tijdelijk camerasysteem, 3 december 2008.

Bijlage 4

Literatuuroverzicht

Literatuuroverzicht

Veiligheidsbeleid

- <http://www.veiligheidbegintbijvoorkomen.nl/>
- <http://www.hetccv.nl/home>
- Ministerie van BZK en VNG, Veiligheid in ontwikkeling, een hernieuwd overzicht voor gemeenten en hun veiligheidspartners van (nieuw en lopend) veiligheidsbeleid, instrumenten en wettelijke bevoegdheden op het gebied van veiligheid, 2007.
- Rekenkamer gemeente Den Haag, Veiligheid in de woonomgeving, 2010
- SGB0, Kernbeleid Veiligheid, handreiking voor gemeenten, 2006, http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Vormgeven_veiligheidsbeleid/kernbeleidveiligheid_herziene_versie.pdf
- SMVP, Veiligheid als bestuurlijk opdracht, 2006

Regie

- AEF, Knelpunten horizontale sturingsrelaties gemeenten met betrekking tot overlast, 2006
http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Regie_in_uitvoering.pdf
- Berenschot, Gemeentelijke regie in de jeugdketen, 2006
- CCV, Wetsvoorstel Wijziging van de gemeentewet in verband met de versteviging van de regierol van de gemeente ten aanzien van lokaal veiligheidsbeleid, 2010 <http://www.hetccv.nl/nieuws/2010/08/wetsvoorstel-voor-stevige-regierol-gemeenten-bij-lokaal-veiligheidsbeleid.html>
- CCV, Handleiding lokale veiligheidsplanner, www.veiligheidsplanner.nl
- Ministerie van BZK, Notitie burgemeester en veiligheid, , 2009, kamerstuk 28684, nr. 212
http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Burgemeester_en_Veiligheid.pdf
- Ministerie van BZK, Gemeente als regisseur: lokale daadkracht mobiliseren , 2006 http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/gemeente_als_regisseur.pdf
- SMVP, Integratie van Nederlandse politie in wijken, netwerken en lokaal bestuur, 2009
- SMPV, Integraal veiligheidsbeleid regionaliseert 2009
- SMPV, Sociale veiligheid en gemeentelijke regie 2007

- SMPV, Relatie burgemeester en politiechef, 2006
- Tops, P., e.a.s Sleuren of sturen, gemeenten en de sturing van veiligheid en politie, 2010
http://www.vng.nl/Documenten/Extranet/Veiligheid/20100730%20VNG_Sleuren-sturen%20v6.pdf
- VNG, Regie werkt!, 2009,
http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/dossiers/gemeentelijk-veiligheidsbeleid/Regierol+gemeenten/Regie_werkt.pdf

Politiebestel

- Fijnaut, Muller en Rosenthal, Samsom, Politie, studies over haar werking en organisatie, Alphen aan den Rijn, 1999
- Commissie Leemhuis, Evaluatie Politie: Lokaal verankerd, nationaal versterkt,
<http://www.politiebestel.nl/>
- Politie in balans, http://www.cao-politie.nl/downloads/overig/bestel_in_balans_7-99.pdf
- De politie in ontwikkeling,
http://www.politie.nl/Overdepolitie/Politie_in_ontwikkeling/Visie/default.asp

Bijlage 5

Gesprekspartners

Lijst met gesprekspartners

Gemeente

dhr. D. van Dongen	Beleidsadviseur Stedelijke Ontwikkeling
dhr. R. van Hamond	Coördinator Veiligheid
dhr. S. Huisman	Burgemeester
dhr. H. Jansen	Bedrijfsleider Handhaving
dhr. E. Winthagen	Beleidsadviseur Veiligheid, vergunningen en handhaving

Politie

dhr. M. Siderius	Districtchef Oosterhout
dhr. de Wit	Teamchef Oosterhout

Openbaar Ministerie

dhr. Gijbels	Gebiedsofficier Oosterhout
--------------	----------------------------

Bijlage 6

Relevante wetsartikelen

Gemeentewet over de gemeenteraad

Artikel 149

De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.

Artikel 151a

1. De raad kan een verordening vaststellen waarin voorschriften worden gesteld met betrekking tot het bedrijfsmatig geven van gelegenheid tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling.

2. Bij de uitoefening van het toezicht op de naleving van de in het eerste lid bedoelde voorschriften geldt de in [artikel 2 van de Wet op de identificatieplicht](#) bedoelde verplichting ook voor een persoon die de leeftijd van veertien jaar nog niet heeft bereikt. Deze toeplichting betreft een identiteitsbewijs als bedoeld in [artikel 1, onderdelen 1° tot en met 3°, van die wet](#).

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op de uitoefening van het toezicht op de naleving van gemeentelijke voorschriften met betrekking tot het, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie bewegen, uitnodigen dan wel aanlokken.

Artikel 151b

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van Justitie de bevoegdheden, bedoeld in de [artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie](#) toepassen.

2. De burgemeester gaat niet over tot aanwijzing als veiligheidsrisicogebied dan na overleg met de officier van Justitie in het overleg, bedoeld in [artikel 14 van de Politiewet 1993](#).

3. De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een bepaalde duur die niet langer is en voor een gebied dat niet groter is dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde.

4. De beslissing tot gebiedsaanwijzing wordt op schrift gesteld en bevat een omschrijving van het gebied waarop deze van toepassing is alsmede de geldigheidsduur. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de burgemeester de beslissing tot gebiedsaanwijzing niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking daarvan.

5. De burgemeester brengt de gebiedsaanwijzing zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad en van de officier van Justitie, bedoeld in het tweede lid.

6. Zodra de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, bedoeld in het eerste lid, is geweken, trekt de burgemeester de gebiedsaanwijzing in. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 151c

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als bedoeld in [artikel 1 van de Wet openbare manifestaties](#) en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn. De burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de openbare plaats of plaatsen aan, met inachtneming van hetgeen daaromtrent in de verordening is bepaald.

2. De burgemeester stelt, na overleg met de officier van Justitie in het overleg, bedoeld in [artikel 14 van de Politiewet 1993](#), de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.

3. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.

4. De aanwezigheid van camera's als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die de desbetreffende openbare plaats betreedt.

5. Met de camera's worden uitsluitend beelden gemaakt van een openbare plaats als bedoeld in [artikel 1 van de Wet openbare manifestaties](#) en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.

6. De met de camera's gemaakte beelden mogen in het belang van de handhaving van de openbare orde worden vastgelegd.

7. De verwerking van de gegevens, bedoeld in het zesde lid, is een verwerking als bedoeld in de [Wet politiegegevens](#), met dien verstande dat, in afwijking van het bepaalde in [artikel 8 van die wet](#), de vastgelegde beelden na ten hoogste vier weken worden vernietigd en de gegevens, bedoeld in het zesde lid, indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit, ten behoeve van de opsporing van dat strafbare feit kunnen worden verwerkt.

8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden met het oog op de goede uitvoering van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, regels gesteld omtrent:

a. de vaste camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;

- b. de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht; en
- c. de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt

Artikel 154a

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om door de burgemeester aangewezen groepen van personen, op een door de burgemeester aangegeven plaats tijdelijk te doen ophouden. De ophouding kan mede omvatten, indien nodig, het overbrengen naar die plaats.

2. De burgemeester oefent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, slechts uit:

a. jegens personen die een door de raad bij verordening vastgesteld en daartoe aangewezen specifiek voorschrift dat strekt tot handhaving van de openbare orde of beperking van gevaar in omstandigheden als bedoeld in [artikel 175](#), groepsgewijs niet naleven, en

b. indien het ophouden noodzakelijk is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving en de naleving redelijkerwijs niet op andere geschikte wijze kan worden verzekerd.

3. De beslissing tot ophouding wordt op schrift gesteld. De schriftelijke beslissing is een beschikking. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de burgemeester de beslissing tot ophouding niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking.

4. De beschikking vermeldt welk voorschrift niet wordt nageleefd.

5. De burgemeester laat tot ophouding als bedoeld in het eerste lid niet overgaan dan nadat de personen uit de in het eerste lid bedoelde groep in de gelegenheid zijn gesteld de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding te voorkomen, door alsnog het voorschrift, bedoeld in het vierde lid, na te leven.

6. De burgemeester draagt er zorg voor dat zo spoedig mogelijk een verslag van de bevindingen inzake de tenuitvoerlegging van de ophouding wordt opgesteld.

7. De ophouding mag niet langer duren dan de tijd die nodig is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving, met een maximum van twaalf uren.

8. De plaats van ophouding dient geschikt te zijn voor de opvang van de op te houden personen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels hieromtrent worden gesteld.

9. De burgemeester draagt er voor zover mogelijk zorg voor dat de opgehouden personen in de gelegenheid worden gesteld door een daartoe door hem aangewezen ambtenaar hun gegevens te laten vastleggen ten bewijze dat zij zijn opgehouden.

10. [Artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht](#) is niet van toepassing op de beschikking tot ophouding.

11. Indien tegen de beschikking tot ophouding een verzoek om een voorlopige voorziening als bedoeld in [artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht](#) wordt gedaan:

- a. wordt, in afwijking van [artikel 8:83, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht](#), de verzoeker die is opgehouden zo mogelijk nog tijdens zijn ophouding door de voorzieningenrechter gehoord;
- b. doet de voorzieningenrechter in afwijking van [artikel 8:84, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht](#) onmiddellijk na het horen van partijen uitspraak, en
- c. wordt, in afwijking van [artikel 8:82, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht](#), geen griffierecht geheven.

12. Bij de beoordeling van het verzoek betreft de voorzieningenrechter tevens de rechtmatigheid van de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding jegens verzoeker.

13. Indien de voorzieningenrechter een of meer verzoeken toewijst op de grond dat de beschikking tot ophouding naar zijn voorlopig oordeel onrechtmatig is, kan hij bepalen dat alle personen die op basis van de betrokken beschikking zijn opgehouden, onverwijld in vrijheid worden gesteld.

14. Het twaalfde lid is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling van een beroep tegen de beschikking tot ophouding als bedoeld in [artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht](#).

Gemeentewet over de burgemeester

Artikel 172

1. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde.

2. De burgemeester is bevoegd overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Hij bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie.

3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.

Artikel 174

1. De burgemeester is belast met het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelikheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven.

2. De burgemeester is bevoegd bij de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op de bescherming van veiligheid en gezondheid nodig zijn.

3. De burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht.

Artikel 174a

1. De burgemeester kan besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord.

2. De in het eerste lid genoemde bevoegdheid komt de burgemeester eveneens toe in geval van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde op de grond dat de rechthebbende op de woning, het lokaal of het erf eerder een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf op een zodanige wijze heeft gebruikt of doen gebruiken dat die woning, dat lokaal of dat erf op grond van het eerste lid is gesloten, en er aanwijzingen zijn dat betrokkene de woning, het lokaal of het erf ten aanzien waarvan hij rechthebbende is eveneens op een zodanige wijze zal gebruiken of doen gebruiken.

3. De burgemeester bepaalt in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen.

4. Bij de bekendmaking van het besluit worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd. De eerste volzin is niet van toepassing, indien voorafgaande bekendmaking in spoedeisende gevallen niet mogelijk is.

5. De [artikelen 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht](#) zijn van overeenkomstige toepassing. De burgemeester kan van de overtreder de ingevolge [artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht](#) verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.

Artikel 175

1. In geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen of zware ongevallen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de burgemeester bevoegd alle bevelen te geven die hij ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig acht. Daarbij kan van andere dan bij de [Grondwet](#) gestelde voorschriften worden afgeweken.

2. De burgemeester laat tot maatregelen van geweld niet overgaan dan na het doen van de nodige waarschuwing.

Artikel 176

1. Wanneer een omstandigheid als bedoeld in [artikel 175, eerste lid](#), zich voordoet, kan de burgemeester algemeen verbindende voorschriften geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn. Daarbij kan van andere dan bij de [Grondwet](#) gestelde voorschriften worden afgeweken. Hij maakt deze voorschriften bekend op een door hem te bepalen wijze.

2. De burgemeester brengt de voorschriften zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad, van de commissaris van de Koning en van de officier van Justitie, hoofd van het arrondissementsparket.

3. De voorschriften vervallen, indien zij niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, worden bekrachtigd.

4. Indien de raad de voorschriften niet bekrachtigt, kan de burgemeester binnen vierentwintig uren administratief beroep instellen bij de commissaris van de Koning. Deze beslist binnen twee dagen. Gedurende de beroepstermijn en de behandeling van het administratief beroep blijven de voorschriften van kracht.

5. [Hoofdstuk 6](#) en [afdeling 7.3 van de Algemene wet bestuursrecht](#) zijn niet van toepassing op het administratief beroep, bedoeld in het vierde lid.

6. De commissaris kan de werking van de voorschriften opschorten zolang zij niet bekrachtigd zijn. Het opschorten stuit onmiddellijk de werking van de voorschriften.

7. Zodra een omstandigheid als bedoeld in [artikel 175, eerste lid](#), zich niet langer voordoet, trekt de burgemeester de voorschriften in. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 176a

1. De burgemeester is bevoegd door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangegeven plaats tijdelijk te doen ophouden. De ophouding kan mede omvatten, indien nodig, het overbrengen naar die plaats.

2. De burgemeester oefent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, slechts uit:

- jegens personen die door hem daartoe aangewezen specifieke onderdelen van een bevel als bedoeld in [artikel 175](#) of van een algemeen verbindend voorschrift als bedoeld in [artikel 176](#), groepsgewijs niet naleven, en
- indien het ophouden noodzakelijk is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving en de naleving redelijkerwijs niet op andere geschikte wijze kan worden verzekerd.

3. [Artikel 154a, derde tot en met veertiende lid](#), is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 177

1. De burgemeester kan een in de gemeente dienstdoende ambtenaar van politie machtigen in zijn naam besluiten te nemen of andere handelingen te verrichten.

2. Geen machtiging wordt verleend tot het nemen van besluiten ingevolge de [artikelen 151b](#), [154a](#), [172](#), [173](#), [174](#), [tweede lid](#), [174a](#), [175](#), [176](#) en [176a](#).

Artikel 180

1. De burgemeester is aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.

2. Hij geeft de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

3. Hij geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Politiewet

Artikel 12

1. Indien de politie in een gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde en ter uitvoering van de hulpverleningstaak, staat zij onder gezag van de burgemeester.

2. De burgemeester kan de betrokken ambtenaren van politie de nodige aanwijzingen geven voor de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taken.

Artikel 14 (lokale driehoek)

De burgemeester en de officier van Justitie overleggen regelmatig tezamen met het hoofd van het territoriale onderdeel van het regionale politiekorps, binnen welks grondgebied de gemeente geheel of ten dele valt, en, zo nodig, met de korpschef, over de taakuitvoering van de politie.

Artikel 22

1. De regio wordt bestuurd door het regionale college overeenkomstig de artikelen 30 en 31.

2. Het regionale college bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten in de regio en de hoofdofficier van Justitie. Aan de vergaderingen van het regionale college wordt tevens deelgenomen door de korpschef.

3. Voorzitter van het regionale college is de korpsbeheerder. Hij vertegenwoordigt de regio in en buiten rechte.

4. Op de burgemeesters, bedoeld in het tweede lid, is artikel 180 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 24

1. Het beheer van het regionale politiekorps berust bij de korpsbeheerder, die daartoe wordt bijgestaan door de korpschef.

2. De dagelijkse leiding van het regionale politiekorps berust bij de korpschef.

3. De korpsbeheerder stelt in een instructie nadere regels vast met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de korpschef.

Artikel 27 (regionale driehoek)

1. De korpsbeheerder en de hoofdofficier van Justitie overleggen regelmatig tezamen met de korpschef.

2. Het in het eerste lid bedoelde overleg vindt in elk geval plaats over:

a. het ontwerp van de organisatie, de formatie, de begroting, de jaarrekening, het beleidsplan en het jaarverslag voor het regionale politiekorps;

b. de uitvoering van het beleidsplan en de verwezenlijking van de doelstellingen, bedoeld in artikel 43b.

3. De korpsbeheerder en de hoofdofficier van Justitie, alsmede de korpschef, verschaffen elkaar de gewenste inlichtingen.

Artikel 28

1. De korpsbeheerder stelt in overeenstemming met de hoofdofficier van Justitie en met inachtneming van artikel 43b, derde en vierde lid, tenminste eenmaal in de vier jaar het ontwerp van het beleidsplan en jaarlijks het ontwerp van de organisatie, de formatie, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag voor het regionale politiekorps op. Voorafgaand aan het opstellen van het ontwerp van het beleidsplan, bedoeld in de eerste volzin, worden de gemeenteraden in de regio gehoord over de lokale prioriteiten in hun gemeenten.

2. De in het eerste lid bedoelde stukken worden onverwijld ter kennis gebracht van de gemeenteraden in de regio, de commissaris van de Koning en het College van procureurs-generaal en ter vaststelling toegezonden aan het regionale college.

Artikel 34

1. De vergaderingen van het regionale college zijn openbaar. De voorzitter is bevoegd de deuren te sluiten, indien dit uit een oogpunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of op gronden, ontleend aan het algemeen belang, wenselijk wordt geacht.

2. De besluiten van het college en de verslagen van de vergaderingen van het regionale college worden ter kennis gebracht van de gemeenteraden in de regio.

3. Indien een gemeenteraad van oordeel is, dat een besluit van het regionale college op onaanvaardbare wijze afbreuk doet aan het belang van een goede vervulling van de politietaak in zijn gemeente, kan de gemeenteraad tegen dat besluit administratief beroep instellen bij de commissaris van de Koning. Het beroepschrift wordt ingediend door tussenkomst van de korpsbeheerder. Artikel 32, eerste lid, tweede en derde volzin, alsmede het tweede en derde lid van dat artikel zijn alsdan van toepassing. Het in het eerste en tweede lid van artikel 32 bedoelde besluit bepaalt het tijdstip waarop het besluit van het regionale college uiterlijk moet zijn aangepast.